

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

primorski

dnevni

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 650 lir - Leto XLII. št. 30 (12.355)

Trst, sreda, 5. februarja

TRST
559
(inje)
1
723
7096 AA
OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER
60100200

Ponovna zaostritev na Bližnjem vzhodu

Izraelci preusmerili manjše libijsko letalo

Sirija zahteva sklicanje VS OZN

TEL AVIV — Izraelska vojaška letala so včeraj okoli 13. ure po italijanskem času prestregle in nato preusmerile manjše libijsko civilno letalo približno sto kilometrov vzhodno od Cipra. Letalo so nato prisilili, da je pristalo v letalski vojaški bazi Ramat David v severnem Izraelu, po skrbnem pregledu in identifikaciji potnikov so nato proti večeru letalo spet izpustili, tako da je spet redno poletelo v Damask.

Letalo vrste »Gulfstream« ameriške proizvodnje je letelo na progi med Tripolisom in Damaskom, na krovu pa je imelo devet potnikov in tri člane posadke. Med potniki so bili tudi člani neke sirske diplomatske delegacije, ki jo je vodil namestnik glavnega tajnika stranke »Baath« Abdallah al Ahmar.

Vest o zračnem napadu je najprej objavila libijska državna radijska postaja, nato pa jo je še potrdil glasnik izraelskih vojaških oblasti. Slednji je še dodal, da letalo pregledujejo, da s potniki ravna- najo dobro in da bodo letalo po temeljitnem pregledu tudi izpustili.

Sirija je takoj ostro obsodila »gu-sarsko dejanje, za katero nosi Izrael vse odgovornost« ter zahtevala takojšnje sklicanje Varnostnega sveta OZN. V tej zvezi se je oglašil tudi izraelski zunanji minister Šamir, ki je obtožil Libijo, da je proti izraelska svetovna centrala terorizma in da ima torej »Izrael pravo, da se zaščiti pred teroristično nevarnostjo vsake, ko dobi o tej tehtne podatke«.

Vendar pa so se tokrat ti podatki izkazali za zgrešene. Izraelske vojaške oblasti so bile verjetno prepričane, da je med potniki preusmerjenega letala vodja »Ljudske fronte za osvoboditev Palestine« George Habaš. Ko so Izraelci spoznali napako, so letalo nemudoma izpustili, tako da je že okoli 20. ure pristalo v Damasku, kamor je bilo namenjeno.

To ni prvič, da se Izrael poslu- žuje takih »protiterorističnih« me- tod. Leta 1973 so namreč prav tako preusmerili arabsko linijsko letalo, ker so mislili, da prevaža teroriste, ki pripravljajo atentate v Izraelu.

Glavni odbor razpravljaj o smernicah za delovanje n Vizzinijev zakonski os po mnenju SKGZ nesprejemljiv

TRST — V ponedeljek se je v Gregorčičevi dvorani v Trstu se- stal glavni odbor Slovenske kultur- no gospodarske zveze, da bi izvo- lil novi izvršni odbor SKGZ ter raz- členil glavne programske smernice dela. Po izvolitvi izvršnega odbora je prevzel besedo Boris Race, ki se je uvodoma zahvalil za opravlje- no delo vsem članom starega izvrš- nega odbora, nato pa v daljšem po- segu razčlenil sedanjo politično si- tuacijo.

V svojem prispevku je Race izha-

jal iz problemov in smernic, ki jih je obravnaval nedavni občni zbor SKGZ. V tem okviru je naglasil, da je občni zbor ponovno poudaril po- men politike miru še zlasti ob me- ji; nesmisel asimilacijske politike ob današnji stopnji razvoja uniče- valnih sredstev; nujnost sožitja med manjšino in večino ter prijatelj- stva med sosedi; obsodil politične sile, ki iz nestrpnosti vnašajo raz- dore in dezinformacijo, obenem pa se pritožil nad delom tistih sil, ki Slovincem tako trmasto odrekajo

narodnostne pravice.

»Na občnem zboru — je nadalje- val Race — smo utemeljevali upra- vičenost naših zahtev in pričako- vanj, da bomo zaščiteni do take mere, da se ohranimo. Naše zahte- ve niso nič posebnega, nikjer ne presegajo tistega, kar terjaja vsaka manjšina. Ne zahtevamo privilegi-jev, ne moremo pa sprejeti take vsebine zakona, ki bo zgolj potr- dil današnje stanje in brezpravnost na raznih področjih. Zaradi tega smo izrekli negativno oceno Vizzi- nijevega predloga in smo podrobno utemljili kritične pripombe.«

V nadaljevanju je predsednik Ra- ce polemiziral zlasti s krščansko demokracijo in se vprašal, kako da ta stranka oziroma njeno tržaško glasilo La Prora ne razume stališča Slovencev in jih primerja (SK GZ, ki je sicer ne imenuje, pa tu- di druge politične sile) z odborom za obrambo italijanstva Trsta. V tem okviru La Prora govori o na- sprotnih si nacionalizmih, o manj- šinskih nacionalizmih in pripisuje Slovincem maksimalistična stališča. Obtožuje jih, da se zavzemajo za popolno ločitev obeh skupnosti, za zapiranje v hermetično zaprte o- grade.

NADALJEVANJE NA 3. STRANI

Poslanska zbornica bo drevi odobrila finančni zakon

Hude polemike v vladni večini zaradi uvedbe »davka na zdravje«

RIM — Danes bo kot vse kaže poslanska zbornica odobrila finančni zakon. Včerajšnji dan je bil zelo za- hteven, saj so se ves dan vrstila glasovanja o neštetih po- pravkih k prvemu členu finančnega zakona, ki je v po- vratnem besedilu določal, da bo znašal državni primanj- kljaj v letu 1986 110 tisoč milijard lir. Z vrsto poprav- kov, ki so jih odobrili v prejšnjih dneh, se je ta pri- manjkljaj bistveno povečal zaradi novih izdatkov za kra- jevne uprave, javne prevoze, civilno zaščito, posege za Rim in posege za izvajanje reforme kazenskega zaka- nika; novo finansiranje izvajanja te reforme so predla- gali radikalci, zdaj pa so glasovali poslanci PSI in KPI.

Vendar pa je bilo osrednje vprašanje, o katerem je včeraj tekla beseda, novi »davek na zdravje«, ki ga je predlagal minister Gorla in ki je bil vključen v 31. člen finančnega zakona. Ta člen sedaj predvideva, da je tre- ba plačati prispevke za zdravstveno oskrbo na osnovi vseh dohodkov, torej tudi dohodkov nepremičnin in od kapitala ter da morajo ta prispevek plačati vsi, ki imajo najmanj štiri milijone in največ 100 milijonov lir let- nega dohodka. Minister Gorla je včeraj dejal, da bo za- govarjal to določilo tudi v senatu; izrazil je začudenje, da je prišlo do polemik, češ da je bil predlog soglasno odobren v komisiji, ki je obravnavala to problematiko. Zakladni minister vztraja pri tezi, da je določilo popol- noma v skladu z ustavnimi načeli, češ da obvezuje vsa- kega državljana, da pa svojih močeh prispeva za zdrav-

stvo. Tako bodo ljudje, ki imajo enake dohodke, plačali tudi enako vsoto za zdravstveno oskrbo. Ta člen je zago- varjal tudi poročevalec večine socialist Sacconi, ki je dejal, da ni razloga, da bi ne plačevali prispevka na nekatere dohodke; v glavnem odobreno besedilo zago- varjajo tudi komunisti in republikanci.

Vrsta kritik pa prihaja iz KD. Predsednik prora- čunske komisije Cirino Pomicino je včeraj dejal

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Cenejše plinsko olje

RIM — Kriza v organizaciji OPEC se odraža na ceni petroleja in torej tudi na ceni petrolejskih pro- izvodov v Evropi. Ker se je povprečna cena plinskega olja v Evropi v tem tednu znižala, se bo cena tega proizvoda znižala tudi v Italiji: od polnoči velja liter plinskega olja za avte 651 lir. V prihodnjih dneh se bo znižala najbrž tudi cena bencina, vendar se bo za to moral sestati medministrski odbor za cene. Če ne bo vlada zvišala davka na bencin, se bo cena slednjega znižala za 20 lir za liter.

Jugoslovanski predpisi za leto 1986

Maloobmejni promet do 20 odst. celotnega

BEOGRAD — Kot ocenjujejo v Beogradu, bo letos maloobmejni promet z Italijo privlačnejša oblika trgovanja kot doslej, predvsem zaradi posebnega sistema plačevanja in drugih ugodnosti. Novi devizni predpisi so, tako oce- njujejo v Jugoslovanski izvozni in kreditni banki (JIK), ugodnejši za malo- obmejni promet, vendar bo potreben določen čas, da se bodo gospodarstveniki prilagodili novemu sistemu. Za takšen promet z Italijo je registriranih 47 podjetij, ki so se konec januarja uskladila glede razdelitve kvot v okviru 400 milijonov dolarjev, kolikor naj bi letos znašala obmejna menjava z Ita- lijo. Lani so takšne kupčije dosegle znesek 350 milijonov dolarjev ali petino skupne vrednosti menjave z Italijo, to hkrati pomeni, da ima Jugoslavija z Italijo bolj razvito maloobmejno trgovanje, čeprav ima podobne sporazume sklenjene tudi z nekaterimi drugimi sosedi.

Letošnja resolucija predvideva, naj bi maloobmejni promet dosegel naj- več 20 odst. trgovine s katero od sosednjih držav in to je odstotek, ki bo v menjavi z Italijo gotovo dosežen. Zaostaja pa maloobmejna menjava z Ma- džarsko, kjer naj bi obmejni aranžmaji dosegli višino 100 milijonov dolar-jev, kar bi pomenilo le 12 odstotkov skupne menjave, z Romunijo 40 milio- nov dolarjev (ali 7,7 odstotka skupne menjave) ter z Bolgarijo 20 milijonov dolarjev (5,3 odstotka).

Maloobmejni promet z Grčijo naj bi se letos po načrtih gibal nekje pri 50 milijonih dolarjev, vendar gospodarstveniki močno dvomijo o realnosti te številke. Avstrija za zdaj ne sprejema sporazuma o maloobmejnem pro- metu. V zameno zanj omogoča tako imenovane sejemске kompenzacijske kup- čije. Plačevanje takšnih aranžmajev bo po vsej verjetnosti izvzeto iz sicerš- njega prometa na jugoslovanskem tržišču. Kaže, da se bodo morala nekatera manjša podjetja, ki so se doslej ukvarjala z maloobmejno trgovino, posloviti od te dejavnosti, ker jim je zvezna vlada predpisala precej strog cenzus.

Reagan imenoval »predsedniško komisijo« za ugotovitev vzroka nesreče Challengerja

NEW YORK — Ameriški predsednik je imenoval po- sebno predsedniško komisijo, ki bo proučila vzroke za zadnjo katastrofalno nesrečo vesoljskega plovila »Challen- ger«. 12-člansko komisijo, v kateri so nekateri znani ameri- ški strokovnjaki za polete v vesolje, vodi bivši državni se- kretar William Rogers, njen podpredsednik pa je bivši as- tronavt Neil Armstrong, prvi človek, ki je stopil na Luno.

Omenjena komisija bo delala vzporedno s posebno stro- kovno komisijo, ki jo je za proučitev vzrokov nesreče »Challengerja« ustanovila ameriška agencija za polete v vesolje — NASA. Ob imenovanju komisije je predsednik Reagan izjavil, »da je njena naloga ne samo proučiti vzrok, oziroma vzroke za nesrečo, temveč tudi zagotoviti, da bodo bodoči potniki v vesolje z zaupanjem osvajali vesoljska prostranstva in da bodo ZDA lahko znova z optimizmom in navdušenjem razvijale svoj vesoljski program«.

Predsednikov tiskovni predstavnik Larry Speakes je ob imenovanju omenjene predsedniške komisije izjavil, da ta korak ne pomeni »nezaupnice« vodstvu NASA, ki je ameri- ški vesoljski program vseskozi vodilo z največjo stopnjo profesionalnosti. Z vprašanji ameriškega vesoljskega pro- grama se v ZDA po imenovanju včerajšnje komisije ukvar-

jajo kar tri komisije, dve predsedniški, ena proučuje vzroke nesreče »Challengerja«, druga bodočnost ameriškega ve- soljskega programa, tretja pa je komisija, ki jo je ustano- vila NASA za proučitev vzrokov zadnje katastrofalne ne- sreče.

Glavni upravitelj NASA dr. William Graham, ki je član predsedniške komisije, ki bo proučila razloge za ne- srečo, je ob imenovanju izjavil, da »bo NASA vse polete v vesolje z vesoljskimi plovili 'Shuttle' ustavila, dokler ne bodo znani vzroki nesreče«.

Komisija NASA, ki proučuje vzroke za nesrečo je medtem ugotovila, da je imela NASA z družbami, ki so izdelovale in sestavljale bočne rakete na trdo gorivo (te so verjetni vzrok za nesrečo) veliko težav. Preiskovalci očita- jo vodstvu družbe Lockheed, da pri sestavljanju omenjenih raket ni upoštevalo varnostnih predpisov, kar je lansko leto pripeljalo do dveh manjših nesreč

Strokovnjaki še posebej proučujejo tehnologijo izdelave, sestavljanja in polnjenja bočnih raket na trdo gorivo. Ome- njene rakete so sestavljene iz 4 glavnih delov, vsak glavni

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Vprašali smo za mnenje

Tombesi in Svetina o lažeh in resnici v izvozno-uvozni dejavnosti Trsta

NA 5. STRANI

SUPERVELESALOM ZA SP

Marc Girardelli
vendarle zmagal

ŽENSKI SLALOM ZA SP

Na Piancavallu
prva Charvatova

Nogomet: prijateljska tekma

Danes v Avellinu
Italija - ZRN

DANES V A-1 IN A-2 LIGI

Stefanel v Milanu
Segafredo doma

NA 10. STRANI

● Polemike

NADALJEVANJE S 1. STRANI

da vlada ni spoštovala dogovorov in da bi morala v najslabšem primeru predvideti prispevke tudi za dohodke nad sto milijonov lir. Po njegovem mnenju je treba predvsem priznati, da vprašanja zdravstvene reforme ni mogoče pavšalno načenjati v okviru finančnega zakona. Tudi demokristjan Cristofori je mnenja, da je treba to obdavčenje odpraviti, še zlasti pa so kritični liberalci, ki pravijo, da niso več pripravljeni slepo slediti vladni politiki po novem obdavčenju, ampak da je treba vprašanje reševati z zmanjšanjem stroškov. Vrsta kritik prihaja tudi iz strokovnih krogov, med katerimi naj omenimo predvsem sindikalno organizacijo ULL, ki poudarja, da gre za določilo, ki bo brez vsakršnega dvoma prizadelo prav najšibkeje.

Razprava o finančnem zakonu se torej bliža koncu sredi vrste polemik, ki se bodo nedvomno prenesle v senatno zbornico, tako da je zelo verjetno, da besedilo, ki ga bo danes odobrila poslanska zbornica, ne bo dokončno, ampak ga bo senat še enkrat spremenil. To pa tudi pomeni dodatno zavlačevanje, saj sedaj že ni več gotovo, da bo zakon res odoben pred koncem februarja.

● Challenger

NADALJEVANJE S 1. STRANI

glavni del pa je razdeljen še na dve sekciji, tako da je raketa sestavljena v bistvu iz 8 delov. Rakete na trdo gorivo, ki se v zemeljski orbiti avtomatično odklopijo od »Shuttle«, v ocean pa se spustijo s posebnim padalom, so skonstruirane za večkratno uporabo. Strokovnjaki so ugotovili, da so bili nekateri deli desne bočne rakete že večkrat uporabljeni, vendar pa NASA kategorično zavrača možnost, da bi bil lahko to vzrok za nesrečo.

Nekateri strokovnjaki, ki so bili v preteklosti zaposleni pri NASA izjavljajo, da so omenjene rakete na »Shuttle« vgradili kot alternativo, zato, ker kongres v začetku 70 let, ko so razvijali to vesoljsko plovilo, ni odobril potrebnih finančnih sredstev, ki bi bila potrebna za razvoj povsem nove rakete za večkratno uporabo, ki naj bi poganjala »Shuttles«. Omenjene rakete so se po mnenju strokovnjakov doslej pokazale za zelo zanesljive, vendar imajo 3 bistvene pomanjkljivosti: da njihovi motorji povzročajo velike vibracije, da med poletom ni mogoče regulirati moči njihovih motorjev ali jih celo ustaviti in, da je polnjenje z gorivom zelo komplicirano in nevarno.

Uporabljeni deli raket so zato, ker jih spuščajo v morje, zelo podvrženi koroziji, vendar pa NASA po trditvah strokovnjakov nima ustreznih rentgenskih aparatov za pregled korozije in še posebej trdnosti zvarov, ki so med delovanjem motorjev najbolj obremenjeni. Uporabljene dele raket strokovnjaki NASA pregledujejo vizualno, kar je po mnenju nekaterih strokovnjakov zelo nezanesljiva metoda.

Že v dosedanjih preiskavi je prišlo na dan, da so vzroki za nesrečo verjetno tudi v zmanjševanju finančnih sredstev, ki jih je kongres odobraval NASA. »Dokler bodo politiki in ne inženirji v bistvu odločali o tehnoloških rešitvah, bo obstajala nevarnost takšnih nesreč«, sodi na primer eden izmed pionirjev tega projekta.

UROŠ LIPUŠČEK

BONN — Po napovedih, ki se čedalje vztrajneje širijo, bo v prihodnjih dneh prišlo do doslej največje zamenjave agentov med Vzhodom in Zahodom. Napovedujejo, da bo Zahod izročil na mostu čez reko Spree v Berlinu 10 do 12 vohunov, ki so bili obsojeni zaradi vohunjenja v korist Sovjetske zveze in drugih vzhodnoevropskih držav, v zamenjavo za določeno število zahodnih vohunov, ki so bili obsojeni na Vzhodu. Med njimi je tudi znani sovjetski disident Anatolij Šaranski, ki je bil obsojen na skupno 13 let zaporov zaradi vohunske dejavnosti. v prid ZDA. Uradno ga v SZ imenujejo »agent imperializma«. Od leta 1970 je nekajkrat prosil za vizum, da bi odpotoval iz SZ.

Do izmenjave naj bi prišlo 11. februarja v Berlinu, vendar še niso urejene vse podrobnosti v zvezi z izmenjavo agentov. Priprave so potekale več mesecev in v pogajanja so bili vpleteni tako Washington in Moskva kakor tudi Bonn in Vzhodni Berlin. Pomembno vlogo na pogajanjih je imel tudi vzhodnoberlinski odvetnik in Honeckerjev zaupnik Wolfgang Vogel, ki je znan kot posredovalec pri številnih občutljivih zamenjavah in drugih zapletih, ko so se skupine vzhodnonemških državljanov zatekale na zahodnonemško predstavništvo v Vzhodnem Berlinu ali veleposlaništvo ZRN v Pragi.

V zvezi z imenovanjem upravnega sveta RAI

Craxi namiguje na vladno krizo če ne pride do »razčiščenja«

RIM — Zadeva v zvezi z novim upravnim svetom italijanske radiotelevizije bi lahko sprožila novo politično nevihto, ki bi jo bilo težko sprostiti. Alarm je sprožil sinoči predsednik vlade Bettino Craxi. Med pogovorom s časnikarji v enem od odmorov med glasovanjem o prvem členu finančnega zakona je namreč Craxi izrazil upanje, da »pride čimprej do izvolitve novega upravnega sveta RAI brez novih polemik, ki bi jih le s težavo nadzorovali in ki bi predstavljale zelo visoko politično tveganje.« Craxi torej namiguje, da obstaja nevarnost krize v odnosih med večinskimi silami in torej nevarnost vladne krize o tem vprašanju.

Tudi vprašanje upravnega sveta RAI bi moralo torej biti predmet preverjanja, o katerem čedalje vztrajneje govorijo. Pri tem še zlasti vztraja Spadolini in ob naraščanju zahtev po preverjanju narašča tudi polemika o zamenjavi v predsedstvu vlade. Čeprav podpredsednik vlade Forlani trdi, da gre »samo za hipotezo«, v krščanski demokraciji narašča nezadovoljstvo in čedalje

vztrajneje se pojavljajo težnje po »ponovni osvojitvi« Palače Chigi. Tako eden najzvestejših Forlanijevih pristašev, poslanec Prandini obtožuje, da osebni interesi prevladujejo nad splošnimi, »ki terjajo močno vlado, ki bi bila z odločnostjo in voljo kos resnim vprašanjem v državi.« Podtajnik KD Bodrato pa je ironično komentiral, da »kdor se nahaja v tem stanju, ga noče spremeniti« medtem ko se za spremembe zavzemajo samo tisti, ki so zunaj.

Podtajnik v predsedstvu vlade Amato je medtem zanimal vest, po kateri naj bi se bila Craxi in De Mita sestala in razpravljala o tem vprašanju. »Brali smo o pogajanjih in srečanjih, ki naj bi zadevali bodoče etape vlade in, kolikor mi je znano, predsednik vlade pri takih pogovorih ni sodeloval.« je dejal Amato. Craxi pa je ironično dodal, da je kaj lahko ugotoviti, iz katerih demokristjanskih virov prihajajo te vesti, nikakor pa ni mogoče ugotoviti, iz katerih socialističnih virov naj bi prihajale.

G. R.

Spet incident z ribiško ladjo

SAN BENEDETTO DEL TRONTO — Italijanske tiskovne agencije poročajo, da je v noči med ponedeljkom in torkom ob 23. uri in pol jugoslovanski patrolni čoln prestregel pri otoku Visu italijansko ribiško ladjo »Giglio azzurro« pri čemer je bil laže ranjen njen lastnik, 57-letni Giuliano Carfagna. Ko so jugoslovanski stražniki spustili signalne rakete, da bi ladjo ustavile, se je ta skušala oddaljiti, zaradi česar so izstrelili rafal. Carfagno so le obvezali v bolnišnici v Komiži, moral bo pa plačati slano globo, kot se mu je baje že zgodilo v enakih okoliščinah leta 1978 in 1983, ko se je ista ladja imenovala še »Maga Circe«.

Države OPEC pred hudo dilemo Zvišati proizvodnjo ali znižati ceno nafte

DUNAJ — Težave v okviru organizacije držav izvoznice petroleja se nadaljujejo. Predstavniki posameznih držav, ki so se zbrali v avstrijskem glavnem mestu nikakor ne morejo najti skupni jezik in skupno strategijo, da bi ohranili raven cen in produkcije. Bitka se bje v glavnem med dvema tendencama: prvo zagovarja Saudska Arabija in Kuvajt, ki sama razpolagata z več kot polovico rezerv petroleja med državami OPEC. Te dve državi bi hoteli okrepiti proizvodnjo, da bi povzročili padec cene na tržišču in tako spravili v težave države, ki niso članice organizacije, predvsem Veliko Britanijo, ki noče omejiti svojo proizvodnjo v Severnem

morju.

Druga tendenca je tista, ki jo zagovarjajo v glavnem Libija, Alžirija in Iran: treba je znižati produkcijo, da bi ohranili raven cen petroleja.

Države, ki zagovarjajo prvo tendenco so pripravljene pustiti, da cena petroleja pade celo pod 10 dolarjev za sod (trenutno je cena neke okrog 18 dolarjev), vendar je slišati čedalje več pripomb, da bi zlasti južnoameriške države ne mogle prenesti takega bremena. Države Latinske Amerike nujno rabijo denar, ki jim ga prinaša petrolej, saj z njim plačujejo dolgove, ki so si jih nakopali v preteklosti, ko je cena petroleja bila visoka.

Čedalje vztrajnejše napovedi v ZRN in drugod

Berlinski most prizorišče množične zamenjave agentov

Baje sta si Bonn in Washington zaman prizadevala, da bi pregovorila Moskvo, da bi dovolila najbolj znanemu sovjetskemu oporečniku Andreju Saharovu obiti iz države. Kot poroča ameriška časopisna agencija UPI sta pri pogajanjih za zamenjavo agentov sodelovala tudi ameriški rabbin Ronnie Grenwald in veleposlanik ZDA v Bonnu Richard Burt.

Tudi iz Izraela prihajajo odmevi na napovedano izmenjavo agentov. Slišati je, da je Washington obvestil Izrael, da bo SZ izpustila Šaranskega, toda iz vladnih krogov je prišlo sporočilo, da ministrski predsednik Šimon Peres ni dobil nobenega uradnega obvestila o tem iz Washingtona.

Zahodnonemška zvezna vlada za zdaj še ni izrekla svojega uradnega mnenja o zamenjavi. Vladni predstavnik za tisk Ost ni hotel ne potrdati ne zanikati poročil o bližnji zamenjavi agentov. Tudi ni hotel po-

vedati, ali bo do zamenjave prišlo pred obiskom predsednika ljudske zbornice NDR Horsta Sindermanna v Bonnu. Sindermann bo prišel na obisk v Bonn 19. februarja.

Anatolij Šaranski, ki je star 37 let in naj bi ga zamenjali skupaj z desetimi drugimi zahodnimi agenti, je devet let predsedel v sovjetskih zaporih in taboriščih. Njegovo zdravje je po zahodnih poročilih hudo prizadeto. Erwin Lutze, vzhodnonemški agent, ki je bil obsojen v ZRN, pa bo potoval čez berlinski most v nasprotno smer skupaj z vzhodnimi agenti, ki so doslej sedeli v zahodnih zaporih. Vzhodni Berlin je posebej zahteval Lutzeja.

Zadnja zamenjava agentov, ki je vzbudila veliko pozornost in pri kateri je tudi sodelovala Zvezna republika, je bila lani 11. junija na zavezniškem prehodu na mostu Glienicke Brücke v Berlinu. Takrat so na tem prehodu zamenjali 25 ameriških

Izjava državnega sekretarja Shultza Šaranski bo izpuščen

NEW YORK — Ameriški državni sekretar George Shultz je potrdil, da so se ameriški in sovjetski predstavniki sporazumeli o izpustitvi, enega izmed najbolj znanih sovjetskih oporečnikov Anatolija Šaranskega v okviru »redne« vohunske izmenjave med obema blokoma. Do izmenjave, o kateri je prvi poročal zahodnonemški desničarski časopis »Bild« naj bi prišlo že v naslednjih dneh.

Ameriški državni sekretar je izjavil, da bi izpustitev tega znanega sovjetskega oporečnika židovskega porekla prispevala k nadaljnjemu »ugodnemu razvoju« med ZDA in SZ.

Sovjetske oblasti so Šaranskega 1978. leta pod obtožbo, da je vohunil za ZDA, obsodile na 13 let težke ječe in življenja v delovnih taboriščih. Sovjetske oblasti od obtožbe proti temu sovjetskemu oporečniku, ki je poleg atomskega fizika Saharova eden izmed najbolj znanih sovjetskih disidentov in kritikov sovjetskega sistema, niso odstopile niti potem ko je bivši ameriški predsednik Carter dal javna zagotovila, da se Šaranski nikoli ni ukvarjal z vohunstvom v korist ZDA.

Kot izjavljajo predstavniki ameriške administracije, sta se o tem problemu med lanskoletnim srečanjem na vrhu v Ženevi pogovarjala tudi Reagan in Gorbačov. Po sestanku v Ženevi so sovjetske oblasti približno ducatu sovjetskih državljanov dovolile emigracijo na Zahod. Prav tako pa naj bi postopno dovolile večjemu številu sovjetskih državljanov židovskega porekla, da emigrirajo v Izrael. Vsi ti koraki naj bi bili po mnenju Washingtona del ofenzive sovjetskega voditelja Gorbačova pred njegovim letošnjim obiskom v ZDA. (UL)

Maja 1978 so sovjetskega vohuna Roberta Thompsona, ki je bil obsojen na 30 let zaporov, zamenjali za ameriškega študenta, ki je sedel v vzhodnonemškem zaporu. Obsojen je bil, ker je hotel nekomu pomagati, da bi zbežal čez mejo. Nekdanji socialdemokratski poslanec Alfred Frenzel, ki je bil leta 1961 obsojen zaradi vohunjenja v korist vzhodnega bloka, je leta 1966 odpotoval v ČSSR v zamenjavo za nemško novinarko Martino Kischke in tri druge Nemce, ki so sedeli v sovjetskih zaporih.

Tudi eden izmed najuspešnejših sovjetskih vohunov v ZRN Heinz Felfe, ki je do leta 1961 vodil pri zahodnonemški zvezni obveščevalni službi referat ZSSR, ni odsedel vseh 14 let zaporov, kot je bil obsojen. Leta 1969 so ga zamenjali za tri nemške študente, ki so bili zaprti v Sovjetski zvezi.

Do velike zamenjave agentov je prišlo tudi leta 1971, ko so izpustili sedem vzhodnonemških vohunov, zaprtih v ZRN. Med njimi je bil Hans Adolf Walczak, ki so ga odkrili kot spdelavca sovjetske skupine agentov okrog sovjetskega diplomata Boro-vinskega.

Okrog mostu v Berlinu že čakajo fotoreporterji, morda bodo morali čakati še nekaj dni.

BOŽIDAR PAHOR

Povračilni ukrep SZ

Štiri Francoze izgnali iz Moskve

MOSKVA — Včeraj je sovjetski zunanji minister odredil izgon štirih francoskih diplomatov iz Moskve kot takojšnji povračilni ukrep za sobotni izgon štirih sovjetskih državljanov iz Francije. Francoske oblasti so namreč slednje proglasile za »nezaželen« v zvezi z odkritjem vohunske dejavnosti, zaradi katere so aretirale upokojenega častnika francoskega vojnega letalstva Sourrisseauja.

Trije od izgnanih francoskih diplomatov iz Moskve so bili člani francoske vojaške misije, četrty pa je delal v trgovinskem sektorju. Sovjetski povračilni ukrep je pravzaprav izzval začudenje, saj ni SZ leta 1983 reagirala na izgon 47 sovjetskih državljanov iz Francije, ki so bili obtoženi vohunstva.

S ponedeljkovega glavnega odbora SKGZ

Iz poročila predsednika Raceta

Odločno nasprotujemo zavlačevanju

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Vse to pravi KD, da izhaja iz prepičanja, da je po mnenju SKGZ in desnice sožitje nemogoče. Glasilo KD nadaljuje zato z učno uro o sožitju o tretji poti, seveda poti, ki jo predlaga KD, ki da je modra in da zagotavlja pravične in uravnovešene instrumente sožitja.

Potem ko je poudaril, da bi od KD vendarle pričakovali bolj pošteno merilo v ocenjevanju stališč Slovencev, ne pa grobe in žaljive klasifikacije, je Boris Race ugotovil, da ni to edini primer, da KD gleda tako zviška na stališča Slovencev, medtem ko je neprimerno bolj pozorna do raznih odborov za zaščito italijanstva. V svoji polemiki pa je šla La Prora še dlje in pripisala Slovincem trditve, da je KD nacionalistična. S tem v zvezi je Race poudaril, da ne gre za nacionalizem krščanske demokracije. »Nacionalistične sile pa so pogonale strah v kosti desnosredinskim strankam, in torej tudi KD, ki so jim v pre mnogih primerih popuščale. Dogaja se tako, da politiko desnosredinskih strank do slovenske manjšine ne oblikujejo več stranke same, pač pa jo diktirajo desničarske nacionalistične sile.«

»Če je KD s teorijo o nasprotujočih si nacionalizmi — je dejal Race — hotela opravičiti blokiranje sa-

mega zakona, češ ob tolikih razlikah ne more priti do zaključka, pri tem pa pripisati nam odgovornost, da še nimamo zakona, bi lahko izbrala drugačno pot. Jasno pa naj bo, da z odločnostjo, s kakršno zavračamo ocene in sodbo tržaške krščanske demokracije, zavračamo tudi vsakršno zavlačevanje in se pridružujemo zahtevi, da mora senat nadaljevati z razpravo o zakonu ne glede na to, ali vlada izdela osnutek ali ne.«

V nadaljevanju se je Race dotak-

nil tudi enotne delegacije in dejal, da se bo treba čimprej dogovoriti, kaj narediti, da se iniciativa ne prepušti desničarskim silam. Prav tako se bo treba dogovoriti, kako naj Slovenci reagirajo na pojave nestrpnosti, med najvažnejšimi vprašanji pa je seveda vsebina Vizzinijevega zakonskega osnutka in sodba, ki jo bo o tem dala enotna delegacija. Pri tem je Race poudaril, da je občni zbor SKGZ označil osnutek kot nesprejemljiv, ker ne vključuje celovito videmske pokrajine in je pomanjkljiv glede šolstva, kulture in gospodarstva.

Ob koncu je Race tudi odločno obsodil kampanjo proti slovenskemu gospodarstvu, ki jo je začel Il Meridiano. Tednik nanreč odkrito poziva finančne oblasti, naj vendar preprečijo zunanjetrgovinsko dejavnost pripadnikov naše skupnosti.

Poročilo tajnika Dušana Udoviča

Širok razpon obvez za nadaljnje delo

TRST — Tajnik Zveze Udovič je v uvodnem poročilu na zasedanju glavnega odbora izhajal iz posegov in zaključkov občnega zbora. Navedel je vrsto konkretnih vprašanj, ki jih je treba poglobiti. Obravnaval je Zvezo samo, njeno delovanje, organiziranost in notranji pretok informacij ob upoštevanju in krepitevi notranje avtonomije članic in odborov in ob istočasni krepitevi želne povezanosti, da se sami ne bomo delili na razne kategorije.

Naslednje odprto vprašanje se nanaša na strategijo in taktiko našega boja za globalno zaščito in širše za naše pravice. Odprto je vprašanje sožitja Slovencev in Italijanov in še zlasti so ti pojmi neobdelani v gospodarstvu in v kulturi, kot tudi dileme, ali smo dovolj odprti, ali so utemeljeni očitki o zaprtosti in kaj je z integracijo. Ta vprašanja se nanašajo tudi na odnose z italijanskimi organizacijami in ustanovami, ki so odprte do nas in z delovanjem enotne slovenske delegacije, njeno vlogo in njeno učinkovitostjo.

Nato je Duško Udovič prešel na obravnavo konkretnih vprašanj in raznih področij delovanja Zveze. Poudaril je utrjeno zavest, da bodočnost naše skupnosti temelji na zdravih gospodarskih osnovah in obravnaval povezovanja v širšem prostoru. Gospodarski odbor je izdelal načrt, katerega nosilec pri izva-

janju bodo ustrezne organizacije članice Zveze. Glede kulturne politike je v ospredju krepitev naših zmogljivosti uveljavljanje enotnega kulturnega prostora, krepitev osrednjih kulturnih ustanov in izkoriščanje kulturnih objektov. Zanimiva je pobuda osrednjega kulturnega centra v Trstu, ki bi bil odprt za vse in poudarjena potreba za kulturno revijo, kot tudi združevanje slovenskih in italijanskih kulturnikov. Končno je Duško Udovič še obravnaval odprta vprašanja v zvezi s publicizacijo osrednjih ustanov in zlasti Glasbene matice.

Šoli moramo posvečati čim večjo pozornost, njeni avtonomiji in strukturi. Isto velja tudi za telesno kulturo, ki se je izredno okrepila in razvijala in kjer so odprta vprašanja glede kadrovanja, nekaterih idejnih dilem, pa tudi športnih centrov in med njimi takega centra v Trstu.

Naša sredstva množičnega obveščanja preživljajo tehnološko preosnovo in je treba skrbeti za stalni vsebinski, tehnološki in kadrovski razvoj, povezovali je treba informacijo treh pokrajin. Še zlasti pa so važni napor za informiranje italijanske javnosti. Z mladino se ukvarjamo na raznih ravneh, preko specializiranih organizacij, kot so taborniki, s športom, šolo, saj se mora s temi vprašanji ukvarjati Zveza kot celota, specifično pa odbor za mladino. ki povezuje naše slovenske probleme s splošno problematiko, ki zanima mladino. V videmski pokrajini je treba skrbeti za tesnejšo povezanost in razširiti delo osrednjih članic. Končno je tajnik omenil še napore za načrtno kadrovanje. Navedel je tudi, da bodo seje glavnih odborov bolj tematske, da se posamezna vprašanja bolj obdelajo in poglobijo.

Iz razprave na glavnem odboru SKGZ

Odločna obsodba nacionalističnih napadov

TRST — V razpravo so na glavnem odboru, po poročilih predsednika Raceta in tajnika Udoviča poslegli številni diskutanti.

VITO SVETINA je izhajal iz zadnjega članka v Meridianu in ga ocenil kot grob napad na gospodarsko prisotnost manjšine, na našo željo, da bi bili kot skupnost osebek tudi v gospodarski dejavnosti. S tega vidika nam Meridiano v bistvu jemlje pravico, da bi bili polnopravni italijanski državljani. V bistvu gre za napad na našo zahtevo po globalnem zaščitnem zakonu, Meridiano pa v tem pogledu odraža nazadnjaške sile, ki ustvarjajo pogoje za zaprto mejo. Prav zato, je dejal Svetina, moramo biti odprti, povezani in najti sožitje ter aktivno gospodarsko povezovanje z ostalimi silami.

JOŽE PIRJEVEC je naglasil, kako zadnji napad potrjuje nujnost da oblikujemo medij, s katerim bi lahko prišli v stik z italijanskim javnim mnenjem. Potrebna nam je revija, ki je sposobna govoriti Italijanom.

EDVIN ŠVAB je poudaril, da je treba Meridianu odgovoriti. Pri tem je opozoril tudi na absurd, kako se tisti, ki napadajo manjšinsko gospodarstvo borijo za prisotnost francoskega kapitala, se pravi za obstoj rafinerije Aquila.

FILIBERT BENEDETIČ je uvodoma opozoril, da je Primorski dnevnik premedlo obravnaval nove norme o prihajanju tujcev v državo, nato pa naglasil, kako je odločna reakcija Slovencev pozitivno vplivala

na vsebino pobude Trouver Trieste v Parizu. Obžaloval pa je, da italijanski mediji o tem niso poročali.

FRANC ŠKRLJ je menil, da moramo biti kot manjšina bolj agresivni in konkretno ukrepati. Opozoril je tudi na probleme izobraževanja, zaposlovanja in demografskega upadanja.

DARKO BRATINA je naglasil, da moramo predvsem vztrajati na dejstvu, da če smo kot manjšina polnopravni italijanski državljani ima to nekatere pravne posledice. V boju proti nacionalistom pa bi se morali posluževati tudi ironije, osmešiti njihova stališča in dokazati, kako nacionalisti obnavljajo scenarij preteklosti.

BORIS ISKRA je poudaril, da napad Meridiana odraža dva aspekta: najprej je to zadnji člen v verigi napadov na globalno zaščito, saj so se naši nasprotniki doslej v svojih kampanjah dotaknili vseh poglavič naših zahtev. Začeli so z napadi na rabo slovenskega jezika, nadaljevali z napadi na kulturo, sedaj pa se lotevajo gospodarstva. Po drugi strani pa je napad tudi odraz poskusa nam nasprotnih sil, da si zagotovijo sredstva iz tako imenovanega paketa. Stopnjevanje teh napadov pa dokazuje negotovost in bojazen naših nasprotnikov.

ADRIAN SEMEN pa je opozoril, da pri javnih oblasteh ni poslušna za naše potrebe, kar nas obremenjuje, saj nimamo več sredstev za nekatere dejavnosti, za financiranje gostovanj in za uredništvene skupnega kulturnega prostora.

šole. Gimnazijo pa je obiskovalo okrog sto dijakov.

Večina slovenskih družin v mestu, še zlasti intelektualci in trgovci, ki so v glavnem simpatizirali z Osvobodilno fronto in tudi sodelovali z njo, pa svojih otrok niso poslali v to šolo, ki se je osnovala z dovoljenjem okupatorja. Kako bi sicer pošiljali svoje otroke v šolo v kateri je profesor prihajal poučevati oblečen v osovraženi domobranski uniformi, v uniformi človeka, ki je prisegel zvestobo Adolfu Hitlerju. Sodelovanje so odklonili tudi številni profesorji, med

temi Andrej Budal, Josip Nemec itd. Zaradi tega, so bili profesorji na gimnaziji predvsem uvoženi, učiteljice na osnovni šoli pa so bile znane domačinke. Osvobodilna fronta pa je s svojo obveščevalno službo bila seznanjena z vsem kar se je dogajalo na tej šoli. 230 učencev osnovne šole ni bilo le iz Gorice. Nekateri so bili tudi iz neposredne mestne okolice, drugi pa otroci družin, ki so se v varstvo nacistov v Gorico zatekle z ozemlja, ki je bilo že osvobojeno po partizanih. Da je bilo teh učencev sorazmerno malo dokazuje tudi podatek, da se je leto dni kasneje, v prvem šolskem letu po osvoboditvi, samo v mestu Gorici vpisalo v slovenski osnovni šoli v Ulici della Croce in v Ulici Randaccio skoro 500 otrok, in da so takrat slovenske osnovne šole delovale v vsej gorški okolici, Štandrežu, Podgori, Pevmi, Št mavru, Solkanu, Kromberku, na Ajševici, v Šempetru in v Vrtojbi. Lahko mirno ugotavljamo, da je v domobransko osnovno šolo pod Kapelo zahajala le ena tretjina slovenskih učencev iz mesta.

Obe šoli, osnovna in gimnazija, sta penehalj z delom konec aprila 1945, ko so se okupacijske sile vseh narodnosti umaknile iz Gorice pred napredovanjem slovenske partizanske vojske.

Takoj ko je 1. maja 1945 Gorico osvobodila slovenska partizanska vojska, se je pričela akcija za ponovno zakonito odprtje od fašizma ukinjenih slovenskih šol v Gorici in na podeželju. V Gorici je pri Narodnoosvobodilnem odboru deloval šolski odsek, na čelu katerega je bil Oskar Venturini.

Otroci v slovenskem vrtcu v šolskem domu v Ulici della Croce v letu 1949. Na sliki sta tudi vzgojiteljici Ana Roset in Dorotea Lorefice ter postrežnica Mirka Merkolj

FIERA DI
PORDENONE

SALON
OPREMA ZA
SKUPNOSTI
HOTELE-TRGOVINE
RESTAVRACIJE-BARE
PREHRANA
GOSTINSKE USLUGE

CRUP

Cassa di Riepismo
di Udine e Pordenone

9. - 16. FEBRUAR
URNIK: 9.30 - 19.00

Marko Waltritsch

ENO STOLETJE SLOVENSkih OSNOVNIH ŠOL V GORICI

55.

V Gorici so domobranci dali pobudo za ustanovitev Šolskega sveta, na čelu katerega je bil prof. Anton Kacin, v njem pa so bili učiteljica Pavla Makuc, delegat nadškofa dr. Alfonz Čuk in zastopnik prefekture dr. Lojze Vogrič. V Gorici je bil septembra 1944 tečaj za učiteljice. V šolski stavbi pod Kapelo so jeseni 1944 odprli slovensko osnovno šolo in slovensko gimnazijo. Medtem ko so na osnovni šoli poučevale v šolskem domače učiteljice, je bilo na gimnaziji, ki jo je vodil Joža Lovrenčič, kar precej profesorjev iz Kranjske, kajti precej domačinov je odklonilo sodelovanje z domobranci. V osnovno šolo je bilo vpisanih v šolskem letu 1944-45 230 učenec in učencev, tako iz Gorice kot iz nekaterih sosednjih krajev. Šolo je vodila Pavla Makuc, poučevale so na njej še Angela Kacin, Gita Podobnik, A. Janežič - Gabersček, Nada Silvester. Katehet je bil Stanko Mazora. Podrobne podatke o delovanju te šole je referentka za šolstvo pri goriskem okraju OF Mila Oblokarjeva dobila iz tajništva

Še nič dokončnega o uporabi obljubljenе nove zgradbe Kako bo s šolskimi prostori na Katinari?

Ob začetku šolskega leta 1984/85 smo mnogo pisali o prostorski stiski na katinarski osnovni šoli Fran Milčinski in na oddeljenih oddelkih nižje srednje šole Sv. Ciril in Metod. Tako na osnovni kot na nižji srednji šoli niso imeli takrat več dni pouka iz protesta zoper pomanjkanja primernih prostorov. Po več kot dveh mesecih okrnjenega pouka se je položaj na obeh šolah »normaliziral« z začasno preselitvijo enega od razredov italijanske osnovne šole iz šolskega poslopja v Ul. Marchesetti, kjer ima svoj sedež šola Milčinski, v poslopje bivše policijske kasarne na Reški cesti.

K »rešitvi« takratne katinarske afere je bistveno pripomogla obljuba tržaških občinskih oblasti, da bo občina zgradila za italijansko osnovno šolo na Katinari novo montažno poslopje. Objekt naj bi zgradili na vrtu šolskega poslopja na Reški cesti, v bistvu za poslopjem nižje srednje šole Sv. Ciril in Metod. V novi montažni zgradbi naj bi imela italijanska osnovna šola štiri učilnice in večji večnamenski prostor. Občinski upravitelj so predvidevali, da bodo stroške krili z deželnim prispevkom v višini 600 milijonov lir. Dežela je nekaj mesecev kasneje prispevek tudi odobrila.

Od takratnega protesta in obljub je minilo že dobro leto, dela za novo zgradnjo pa se še niso začela. »Znašli smo se pred birokratskimi težavami«, se je na vprašanje kdaj bo montažna zgradba nared izgovarjal občinski odbornik za šolstvo Vattovani. »S prispevkom dežele bomo lahko krili le obresti, za objekt smo morali zaprositi Rim za posojilo, s katerim bo gradnja omogočena. Načrt objekta je v splošnem pripravljen, prav tako natečaj za oddajo del v zakup. Po teh birokratskih formalnostih bi morala montaža hitro steči; delo bi moralo biti nared v približno dveh mesecih. Po predvidevanjih bi lahko stekel pouk v novem objektu že že ne septembra, pa skoraj gotovo decembra ali januarja prihodnjega leta«, je povedal odbornik Vattovani.

Po obljubah ob izteku »katinarske afere« bo v novi zgradbi dobila svoje prostore italijanska osnovna šola na Katinari. V našem telefonskem pogovoru je odbornik Vattovani potrdil, da je nova struktura namenjena italijanski osnovni šoli, takoj pa je pripomnil, da ni še nič določene o dokončni ureditvi, oziroma razporeditvi italijanskih razredov. Bil je namreč mnenja, da po vsej verjetnosti ne bo mogoče vseliti vseh razredov italijanske šole v nov objekt; za sedaj je po njegovem, tudi glede na vse manjše število učencev, še prerano govoriti o dokončni ureditvi. O tem naj bi odločali šele potem, ko bo nova zgradba montirana in opremljena.

Izjave odbornika Vattovanija so bile le potrditev nekaterih govoric, ki so zadnje čase krožile med starši katinarskih otrok: po teh vesteh naj bi namreč italijanska osnovna šola, kljub novemu šolskemu poslopju, še vedno ohranila nekaj prostorov (en razred) v poslopju na Reški cesti, kjer ima svoj sedež nižja srednja šola Sv. Ciril in Metod.

Kaj reči ob vsem tem? Katinarska nižja srednja šola še vedno ne razpolaga z zadostnim številom učilnic in drugih prostorov (profesorska zbornica, knjižnica itd.). Konec 1984. leta je Združenje staršev privolilo v pregraditev ene od učilnic v prvem nadstropju, da bi na ta način »pridobili« še en učni prostor. Starši so pristali na pregraditev, ker jim je bilo obljubljeno, da je rešitev začasna in da bodo pregraditev podrli, ko bo šola, po preselitvi italijanske osnovne šole v novo montažno zgradbo razpolagala z zadostnim številom prostorov.

Odbornik Vattovani je pripomnil, da ni bilo doslej še nič dokončno sklenjenega o ureditvi in uporabi nove šolske strukture na Katinari. Upati je, da bodo občinske in šolske oblasti sprejele tako odločitev, ki bo zadovoljevala obe šoli na Katinari, slovensko in italijansko. Sicer bi ostalo vprašanje šolskih prostorov, kljub novemu objektu, še vedno nerešeno.

Nadaljuje se spor med sindikati in občinsko upravo

Še danes stavka smetarjev

Stavka občinskih smetarjev, ki jo je oklicala enotna sindikalna zveza CGIL - CISL - UIL, se bo nadaljevala še danes. Oklicala jo je, ker občinska uprava ni upoštevala in izvajala že sprejetih sklepov obnovljene delovne pogodbe. Zaostritve odnosov med občinsko upravo in sindikati ni omililo niti ponedeljkovo srečanje z odbornikom za osebe. Nasprotno. Naslednje srečanje med predstavniki občinske uprave in sindikalne zveze je napovedano za petek. Istega dne se bo sestal tudi občinski svet, ki bo verjetno razpravljal tudi o tem problemu, saj sta socialist Agnelli in komunist Monfalco vložila nujni vprašanji občinskemu odboru, v katerih ga v bistvu pozivata naj reši spor, ki se je odprl med zveznimi sindikati in občinsko upravo.

Smetarji se bodo vrnili na delo jutri, delali pa bodo po enotnem urniku, od 7. do 13. ure. To pomeni, da ne bodo opravljali nadurnega dela, odpadla pa bosta popoldanski in nočni turnus. Tudi v petek bodo smetarji delali po enotnem urniku, v soboto pa se bodo spet zbrali na skupščini, da bi ponovno ocenili nastali položaj.

Od danes do petka se bo zvrstila še vrsta skupščin občinskih uslužbencev. Danes se bodo na sedežu občinske izpostave pri Sv. Ivanu zbrali na skupščini zaposleni v občinskih izpostavah; jutri bo v domu za ostarele v Naselju sv. Nazarija skupščina zaposlenih v tem domu, v petek pa se bodo v športni palači zbrali uslužbenci zaposleni v športnih objektih.

Zadovoljiv uspeh letošnjega Motor showa

Tudi letošnja že šesta izvedba Motor showa se je zaključila z zadovoljstvom prirediteljev v luči številnih pozitivnih komentarjev.

Motor show je nudil priložnost, da so se v Trstu zbrali številni prijatelji in prvaki motociklističnega in avtomobilskega športa; v okviru raznih konferenc, srečanj in razprav so med drugimi tržaško prireditelje obiskali svetovni prvaki v motociklizmu v razredu 125 kub. cm Gresini in v motokrosu Rinaldi, poleg njiju tudi šesti uvrščeni na rallyju Pariz - Dakar Orioli in predsednik italijanske motociklistične zveze Zerbi. V nedeljo so pred številno publiko predstavili Camel Trophy 1986, v okviru razprav pa je letošnji Motor show nudil dve zanimivi srečanja: prvo o športni medicini, drugo o motociklizmu in ekologiji. Največ uspeha so imele razne prireditve in ekshibicije, prireditelji pa so zadovoljni tudi nad uspehom tečaja o prometni vzgoji, ki so ga priredili tržaški mestni redarji in katerega se je udeležilo preko 400 otrok.

pismo uredništvu

Dvojezičnost v rajonskih svetih

Rajonski svet za področje Sv. Jakoba - Pončane in Sv. Magdalene je v preteklih dneh razdelil med občane tiskovno vabilo na javni posvet o gradbenem odpustu, ki je bil včeraj na sedežu ENAIP. Vabilo pa je napisano samo v italijanščini.

To se nam zdi zelo čudno, kajti v preteklosti je že obveljala praksa dvojezičnih razglasov, vabil in programov. Poleg tega je ta rajonski svet pred dvema letoma izglasoval resolucijo, s katero se obvezuje, da se bo načelo dvojezičnosti uveljavljalo še naprej.

Nekaj podobnega se je prav pred kratkim zgodilo v Barkovljah, kjer je vodstvo rekreativnega društva slovenski prevod napisov pod fotografijami o krajevni zgodovini, a jih potem ni razobesilo.

Sprašujemo se, ali gre tudi v primeru šentjakobske konzulte za nerazumljivo odstopanje od javno sprejetih obveznosti glede uporabe slovenskega jezika tudi s strani demokratičnih sil in klonitev pred nacionalističnimi pritiski?

Tajništvo Slovenske skupnosti

Pojasnilo Tržaškega okteta

Rad bi naši javnosti natančno pojasnil, da Tržaški oktet ni nastopil na 3. srečanju primorskih oktetov v Ricmanjih ne zaradi obolenosti v ansamblu, temveč zaradi smrti družinskega člana pevca okteta.

Tržaški oktet je bil na srečanju redno prijavljen in zadržno odločen,

da nastopi (v zadnjem trenutku, ko smo zvedeli, da je revija posvečena Trubarju, smo že natisnjene pesmi in sporedu zamenjali s Trubarjevimi skladbami), kar pa mu je nenadno preprečila višja sila.

To pa iz izvajanja napovedovalca Aleksija Pregarca ni bilo razvidno; nasprotno: napovedovalec si je privoščil nekaj pikrih pripomb in odkritih podtikanj na račun ansamblorjev, ki so na reviji odpovedali svoje sodelovanje, in to ne da bi se prej posvetoval z organizatorjem, če je umestno, da v takšnem tonu opraviči nastop manjkajočih oktetov. Zakaj se ženski oktet iz Škednja in Sovodenjski nonet nista udeležila srečanja, mi ni znano; imam pa vso pravico braniti Tržaški oktet, kajti občinstvo v dvorani in poslušalci pred radijskimi sprejemniki bi si lahko napravili napačen vtis, da si poslednji hip izmišljujemo bolezn, ker nam ni do nastopanja na množičnih manifestacijah ali, kar je še hujše, da nastopamo samo tam, kjer delijo denarne nagrade.

Hvala lepa za gostoljubje.

Boris Pangerc
predsednik Tržaškega okteta

● Zaradi napeljav vodovodnih in plinskih cevi bo od danes prekinjen avtomobilski promet na Lonjerski cesti pri Sv. Ivanu. Delali bodo na odseku med Ul. Comici in hišno številko 82. Iz podobnih razlogov bo začasno preprečeno parkiranje avtomobilov v Istrski ulici med hišnimi številkami 104 in 110/1 ter na območju, obsegajočem Ul. Mioni od hišne številke 1 do 3, Ul. Conti med Ul. Mioni in Ul. Ghirlandaio ter del Trga Perugini

Ob podelitvi prvih Diracovih kolajn

Vrh nobelovcev za fiziko v Miramaru na simpoziju o najmanjših delcih

Jutri in v petek bodo v gosteh pri Centru za teoretsko fiziko v Miramaru nekateri izmed najuglednejših fizikov na svetu. Zbrali se bodo nobelovci Abdus Salam, Steven Weinberg in Carlo Rubbia, ki so opravili pravcato revolucijo na področju fizike najmanjših delcev, ter eden izmed začetnikov te revolucije, Nizozemec Gerard Hooft. Prišla bosta tudi mladi ameriški fizik Edward Witten, kandidat za Nobelovo nagrado, in kozmolog Jakob Zeldovič, prestižni predstavnik tako imenovane »moskovske šole«. Udeležili se bodo simpozija na temo »Perspektive fizike najmanjših delcev« in prve podelitve Diracovih kolajn, ki jih miramarski center namerava odsej periodično podeljevati.

Dvodnevni simpozij bo omogočil zaokrožen pregled sedanjega stanja fizike najmanjših delcev, tako s teoretičnega kot z eksperimentalnega vidika. Govor bo o problemu poenotenja temeljnih sil, o črnih luknjah in raznih kozmoloških hipotezah. Beseda pa bo tekla tudi o najnovejših pospeševalniških subatomskih delcih, zlasti o tistih, ki jih gradijo v ZDA in v Ženevi.

Dela bo uvedel ravnatelj miramarskega centra Abdus Salam v četrtek ob 9. uri, nakar se bodo zvrstila predavanja. Steven Weinberg

s teksaške univerze (ZDA) in dobitnik Nobelove nagrade iz leta 1979 bo govoril na temo »Neskončnosti. Od polj do nizov (angl. strings)«. Edward Witten s princetonske univerze bo podal pregled teorij o »super-nizih«; Nizozemec G. Hooft bo obravnaval problem kvantizacije črnih lukenj; Gorican Carlo Rubbia pa bo govoril na temo »Bodočnost eksperimentalne fizike najmanjših delcev«.

V četrtek popoldne bodo dela na simpoziju prekinili, in sicer zaradi predstavitev zbirke esejev Abdusa Salama z naslovom »Ideali in resničnost«, ki bo v prostorih Krožka za kulturo in umetnost s pričetkom ob 18. uri. Knjigo bodo predstavili fiziki Antonino Zichichi, Carlo Rub-

bia in Paolo Budinich. Gre za zbirko esejev o znanstvenih, filozofskih, verskih in političnih problemih, ki jo je v teh dneh izdala tržaška pokrajina.

Simpozij se bo nadaljeval v petek. Med drugim bosta govorila Edward Witten in Jakob Zeldovič, prvi o nekaterih vprašanjih moderne geometrije, drugi pa na temo »Fizika, kozmologija in družba«. Ta dva, Witten in Zeldovič, sta tudi prva dobitnika Diracovih kolajn, katerih slovesna podelitev je predvidena v petek ob 11.30. Miramarski center je poimenoval svoja priznanja po angleškem fiziku Paulu Diracu, odkritelju protimaterije, ki je premislil pred poldrugim letom in ki je bil večkrat gost v Trstu.

V petek umestitev predsednika Rubbie

V petek, 7. t.m., bodo na sedežu deželnega odbora v Trstu umestili nobelovca Carla Rubbia kot predsednika znanstvenega odbora za projekt »Svetloha sinhrotona«. Na to mesto je prof. Rubbio imenoval minister za znanstvene raziskave Luigi Granelli letošnjega 17. januarja. Odbor bi moral nekako do konca tega leta izdelati načrt za pospeševalnik elektronov, ki ga bodo zgradili na zemljišču Centra za znanstvene in tehnološke raziskave pri Padričah. Če bo šlo vse po sreči, bodo prva dela na terenu stekla na začetku prihodnjega leta, elektronski pospeševalnik pa bi moral biti zgrajen do leta 1992. V njegovih laboratorijih nameravajo proučevati možnosti uporabe ultravijoličnih in »mekkih« rentgenskih žarkov, ki se sproščajo ob pospeševanju gibanja elektronov v določenih pogojih.

Openski osnovnošolci in pravljlični svet v pričakovanju sobotnega pustnega slavlja

Da bo na letošnjem jubilejnem Krasnem pustu vse živo, si lahko predstavljamo, le malokdo pa ve, da na openski osnovni šoli »F. Bevk« že te dni vre kot v pokritem loncu. Šolarji in učiteljci Vida in Elena se mrzlično pripravljajo na sobotni pustni sprevod. Ni malo, če pomislimo, da je šolarjev skoraj sto, da si je vsak razred izbral »temo«, da so vsi skrbno zbrali odpadni papir in uporabni material in da si vsak sam izdeluje masko ali obleko.

Ko smo jih včeraj popoldne obiskali, sprva kar nismo mogli verjeti. Šolski hodnik je bolj podoben gradbišču kot šolskemu prostoru, lončki z barvami so razpostavljeni po dolgi mizi, po stopnicah pa se sušijo živalske glave, smreke in še marsikaj. Delavci, v tem primeru otroci, pa ob veselem žužnjanju barvajo, lepijo, pomerjajo in sprašuje potrpežljivi učiteljci za nasvete. Četrty razred, ki je bil včeraj na delu bo v pustni povorki predstavil pravljico o Janku in Metki, v spremstvu gozdnih živali in s pravo, pravcato hišico na kolesic. Učiteljica Vida nam je pove-

dala, da so tudi starši otrok z navdušenjem sprejeli predlog, da se tudi letos udeležijo pustne povorke, kajti že lansko leto je navdušenje preseglo vsako pričakovanje. Pri »koreografiji« zato rade volje sodelujejo, nekaj podjetnih očkov si je namreč prevze-

lo nalogo, da izdelajo najzahtevnejše rekvizite. Vse ostalo pa delajo otroci sami.

Priprave na letošnji pust, ki so se začele že takoj po božičnih počitnicah, spadajo v okvir dopolnilnega pouka, pri katerem v glavnem gojijo

glasbeno vzgojo in ročne dejavnosti. Skoraj vsi otroci spoznavajo orff instrumente, najraje se učijo flaute, kot smo včeraj ugotovili, pa jim tudi oblikovanje preprostega materiala ne dela prevelikih težav. Na napihnjene balone prilepijo časopisni papir, počakajo, da se zmes posuši, nato pa nanjo narišejo obraze. Pred našimi očmi je tako počasi pridobil pravo obličje Janko, čisto po naključju pa se bo vanj skrtil deček, Janko po imenu; Mojca bo Metka, Jernej bo volk, dlje pa si raje ne upamo, saj bi prav gotovo nastala zmešnjava. Poleg teh dveh pravljličnih oseb so v pripravi še Sneguljčica s princem in čarovnico, ogródje voza tudi dobro obeta, sicer pa vam vsega ne smemo povedati. Najbolje bo, če se v soboto odpravimo vsi na Opčine, kjer prav gotovo ne bo manjkalo veselja in zabave.

Podjetnim openskim šolarjem in njihovim učiteljicami Vidi in Eleni pa že danes želimo, da bi poželi kar največji uspeh. Na tolikšno navdušenje se prav zares malokdaj naleti.

(mi)

Drago Ocvirk v DSI

Gost rednega ponedeljkovega srečanja v Društvu slovenskih izobražencev je bil tokrat Drago Ocvirk iz Ljubljane. Predavanje je bilo izrazito teološko, kot je povedal že naslov predavanja sam: »Od Svetega k Bogu«.

Predavatelj je poudaril, da je zmotno misliti, da lahko »sveto« istovetimo z bogom. To »sveto« je zadnja temeljna stvarnost, ki je onstran bogov. Vsak naraven pojav lahko vzbuja občutek »svetega« — grom, blisk, slap, — pa tudi posamezni ljudje — duhovniki, vrači, genialne osebnosti... »Sveto« pa ne vodi k bogu, nasprotno — odvraca ga od njega. V nadaljnjem razmišljanju si je predavatelj postavil vprašanje kje je most med svetim in bogom? Ta most je etika, ki vodi onkraj »svetega«, ki omejuje človeka, in onkraj razuma. To je težnja k svobodi, k osebnim človekovim osvoboditvi tega, kar je, k resnici.

HJ

● V soboto, 8. februarja bodo v Ljudskem vrtu v Ul. Giulia odkrili doprsni kip bivšega tržaškega župana Giannija Bartolija. Kip je izdelal tržaški kipar Nino Spagnoli.

● V četrtek dopoldne se bo na tržaškem županstvu sestala komisija načelnikov skupin. Določila bo dnevni red seje občinskega sveta, ki bo v petek zvečer.

Še o zlonamernem pisanju tržaškega tednika Meridiana o zunanjetrgovinski dejavnosti

Stališče posl. Tombesija Svetina: Napad na gospodarstvo manjšine

Po hudo tendencioznem in premišljenem strupenem članku, ki ga je o tržaški zunanjetrgovinski dejavnosti objavil tednik Il Meridiano, se je naš odgovorni urednik obrnil na predsednika tržaške Trgovinske zbornice Georga Tombesija, da bi izvedel za njegovo mnenje. Tombesi mu je v nevezanem pogovoru pojasnil svoja stališča, nato pa jih je dan kasneje želel sam oblikovati v formalni pisni obliki, ki jo objavljamo v dobesednem prevodu.

Predsednik Trgovinske zbornice Tombesi je v zvezi z vprašanjem o zakonitosti in naravi podjetij, ki delujejo na izvozno-uvoznem področju in še posebej o poslovanju po avtonomnem računu dejal, da je zelo težko ugotoviti zlorabe tistih vrst, o katerih je mnogokrat slišati zelo splošne pritožbe. Dejstvo je namreč, da imajo podjetja, ki so zakonito registrirana in katerih lastniki izpolnjujejo vse formalne pogoje, po načrto pravico izvajati svojo dejavnost in ne morejo biti diskriminirani samo zato, ker njihov lastnik pripada manjšini ali pa samo zato, ker obstajajo generični sumi, da določeno podjetje deluje v imenu ali za račun tretjih. Obstajajo namreč podjetja italijanskih državljanov, pripadnikov manjšine, ki zaradi osebnih poznanstev in obvladanja jezika, pogosto z veliko lahkoto delujejo na jugoslovanskem teritoriju. Toda — je dodal Tombesi — obstajajo tudi tukajšnja uveljavljena tradicionalna podjetja, ki delujejo v Jugoslaviji s prav tolikšnim uspehom.

Predsednik zbornice je poudaril pomen avtonomnega računa tako glede na blago, oproščeno carinskih dajatev, kot z ozirom na kompenzacijske posle. Medtem ko bi prva oblika morala služiti za znižanje ravni življenjskih stroškov na obmejnem območju, je druga namenjena razvoju dejavnosti krajevnih trgovinskih podjetij.

Italijanska vlada — je pripomnil Tombesi — je avtonomne račune vedno štela pred omejevanji in krčenji, ki jih je bilo ob časa do časa treba izvajati tudi v naši državi, kot na primer z uvedbo predhodnega pologa.

Izrazil pa je obžalovanje, ki ga je ob priliki zasedanja italijansko-jugoslovanskih mešanih zbornic v Milanu posredoval tudi ministru Bojaniću, ker tudi Jugoslavija ne ravna v istem smislu. Zaradi svojih razumljivih valutarnih potreb, je namreč tudi avtonomne račune izpostavila administrativnemu omejevanju.

Poslanec Tombesi je ob koncu izrazil željo, da bi nov devizni zakon katerega natančne prepise tukajšnji gospodarstveniki še ne poznajo, z jugoslovanske strani uresničil prav takšno spoštovanje avtonomnega računa.

O istem argumentu smo se pogovarjali tudi s predsednikom Slovenskega deželnega gospodarskega združenja dr. Vitom Svetino, saj je v organizacijo včlanjena velika večina izvožno-uvoznih podjetij, katerih naslovniki so italijanski državljanji slovenske narodnosti.

Kako ocenjujete nepričakovani napad na straneh tednika Il Meridiano?

Ko se sprašujemo za razloge takega pisanja, se nam zdi nerazumljivo, da so napad sprožili prav v času, ko so se na jugoslovanski strani dokončno dogovorili za način in višino poslovanja po avtonomnih računih glede na generalno blagovno menjavo med sosednjima državama. Nujno moramo zato iskati razloge v naših notranjih, deželnih razmerah.

V prvi vrsti gre za ugotovitev, da je napad vezan na stopnjevanje kampanje tržaških nazadnjaških krogov (in tednik Il Meridiano je eden njihovih zvestih glasnikov) proti sprejetju globalne zakonske zaščite za našo skupnost. Znano je, da se Slovenci borimo tudi za priznanje naših specifičnih potreb na področju gospodarstva in torej za pogoje, ki nam bodo omogočili enakopraven razvoj. Vse pa kaže, da je poleg napada na rabo slovensčine, na našo kulturo in šolstvo, sedaj na vrsti brezobzirni napad na našo gospodarsko dejavnost.

V drugi vrsti pa gre za prav tako očiten razlog: mnogim je trn v peti vse, kar diši po sodelovanju z Jugoslavijo in po odprti meji. Dokaz je že samo dejstvo, da je tokrat pod udarcem edini gospodarski instrument, ki je ne le učinkovit, temveč tudi zelo pomemben za gospodarstvo Trsta in Gorice, za zaposlitveno raven ne le v zunanji trgovini, temveč v vsem terciarnem sektorju (gostinstvo, turizem, trgovina na drobno). To poslovanje sedaj ne le grobo napadajo, temveč celo grozijo s finančnimi inšpekcijami in ščuvajo pristojne, da bi mu na vsak način spodkopali temelje.

Če se je poslovanje po avtonomnih računih v zadnjih treh, štirih letih tako razvilo, je v veliki meri prav zasluga odprte meje in dobrososedskih odnosov med Italijo in Jugoslavijo, po drugi strani pa tudi prispeva k tvornega deleža slovenskih gospodarstvenikov iz Italije. Le-ti se namreč niti zdaleč ne čutijo drugačni od svojih kolegov italijanske narodnosti, s katerimi skupaj poslujejo po avtonomnih računih ali v zunanji trgovini nasploh. Nasprotno, prav zaradi svoje resnosti in podjetnosti in zaradi boljšega poznavanja italijanskega in predvsem jugoslovanskega tržišča, so bolj uspešni in zato marsikomu trn v peti.

Pisanje Meridiana torej nadaljuje in razvija miselno logiko, ki jo v Trstu poznamo že dolga leta: to je logika rente, najmanjšega odpora in lahkih zaslužkov. Vsaka večja podjetnost je takoj ožigosana, vzamejo ji pravo veljavo, uspešnost pa pripisujejo dejstvu, da gre za »podaljšek ali celo sponsorizacijo Slovenije oziroma slovenskih podjetij iz Jugoslavije«.

Slovenski gospodarstveniki v Italiji smo prepričani, da smo v desetletju po podpisu osimskih sporazumov s svojo dejavnostjo samostojno in v marsičem uspešno dokazali, da je dolgoročno in resno začrtano gospodarsko sodelovanje s širšim zaledjem in predvsem z Jugoslavijo tista pot, ki lahko zagotovi gospodarski razvoj naše dežele. Prav tako smo prepričani, da bomo tudi v prihodnje, ob ugodnostih paketa za Trst in Gorico in ob uresničevanju osimskih sporazumov, lahko s skupnimi prizadevanji in enakopravno z ostalimi podjetniki celotne Furlanije - Julijske krajine, zagotovili pogoje za gospodarsko rast in blagostanje naših krajev.

Velike ugodnosti, ki jih našemu območju obeta paket, moramo torej izkoriščati v tej mednarodni razsežnosti?

Nedvomno bo njegova dejanska učinkovitost povezana z odpiranjem obmejnega območja in z njegovo povezavo s širšim mednarodnim zaledjem. Danes si na primer ne moremo zamišljati znanstvenoraziskovalne dejavnosti, ki je v paketu dobila pomembno mesto, brez mednarodnih dimenzij, brez sodelovanja z znanstvenimi institucijami sosednjih držav. Take mednarodno uveljavljene institucije so zelo blizu, v Ljubljani in v Zagrebu, del Trsta, zlasti ožjih krogov, pa se temu sodelovanju odreka in upira, saj vidi v odpiranju in v širini nevarnost za svoje ozke gospodarske interese. Možnosti uresničevanja in izkoriščanja ugodnosti paketa torej lahko postavimo pod vprašaj, če bomo tem ožjim nazadnjaškim krogom dovolili, da še naprej ustvarjajo neugodno in napeto ozračje ob meji, da nadaljujejo s svojo kampanjo proti naši manjšini in proti sodelovanju z Jugoslavijo, temelječo na lažeh in natolcevanjih. Slovenski gospodarstveniki v Italiji smo odločni vztrajati po poti sodelovanja in skupnih prizadevanj za uresničevanje gospodarskega razvoja v prihodnosti.

Zapisa
VLASTA BERNARD

Podpore za dijake in študente

V soboto, 22. februarja zapade rok za predstavitev prošnje za šolske študentske, ki jih podeljuje sklada »Gregorio Ananias« in »Babette Wallman« dijakom tržaških višjih srednjih šol in študentom tržaške univerze. Vse podrobne informacije nudi družbena služba centra v Ul. Pascoli 31 ob delavnikih od 8. do 13. ure.

● V Uradnem listu z dne 30. januarja je bil objavljen urnik za pisмено preizkušnjo natečaja za 50 mest za zdravnike državne policije. Pisni izpit bo 3. in 4. marca, ob 8. uri v Rimu v prostorih Mednarodnega rimskega centra CIR (Rome - Ergife hotel Palace, Ul. Aurelia 619, Trg Massa).

Ob 5. obletnici smrti našega draga

Ivana Kocjana

se ga z ljubeznijo spominjamo

vsi njegovi

Dolina, 5. februarja 1986

Ob izgubi dragega Luciana Tenceja izrekata iskreno sožalje družini

KD Vesna in ŠD Mladina

Kriški mladinski krožek in prijatelji izrekajo iskreno sožalje Alenu in Nikotu Tenceju ob prerani smrti očeta.

Proslave ob 100-letnici rojstva igralca Moissija

Nadaljujejo se kulturne pobude ob stoletnici rojstva tržaškega gledališkega mojstra Alessandra Moissija. Danes, ob 17. uri, bo v dvorani Baroncini, na sedežu zavarovalne družbe Assicurazioni Generali, v Ul. Trento 8, predstavitev televizijskega programa o Moissiju, ki ga je režiral Lilla Cepak za tretjo televizijsko mrežo. O umetniku samem bodo spregovorili njegovi nekdanji sodelavci Maria Fabbri, Miranda Campa, Nico Pepe in Roberto Campa.

Ob 18. uri pa bo v Krožku za kulturo in umetnost v Ul. S. Carlo 2, srečanje z igralci Pressburgerjevega dela »Odrski junak, ljubzenski fantom - Moissi«. Delo deželnega Stalnega gledališča je v preteklih dneh doživelo velik uspeh, zato bo v gledališču Rossetti na sporedu še do 9. februarja.

»Sex in heaven« v gledališču Ananian

V gledališču Ananian bo v soboto, 8. februarja, nastopila skupina »Sex in heaven«. Na koncertu se bosta predstavili še skupini »XX Century Zorro« iz Pordenona in »E.T. Schmitz«, pri kateri med drugim igra tudi bivši član skupine O' Cangaceiro Maurizio.

Začetek koncerta ob 20.30. Vstopnina 5 tisoč lir.

Z včerajšnjo proslavo v Gregorčičevi dvorani Upokojenci so se spomnili Prešerna

Tudi Društvo slovenskih upokojencev iz Trsta se je pridružilo s svoje sinočno prireditvijo v Gregorčičevi dvorani Prešernovim proslavam, ki bodo v teh dneh na programu v številnih naših društvih in šolah.

Govornik na proslavi, ki ga je vedno številnemu in zvestemu občinstvu predstavil predsednik društva prof. Vladimir Turina, je bil prof. Josip Tavčar. »Na tej proslavi bi želel govoriti predvsem o našem narodu, o

odnosu do nas samih, ker sem prepričan, da je to važno in pomembno in da tudi to dolgujemo spominu na našega velikega pesnika. Želel bi, da bi Prešerna praznovali malo drugače, da bi ga praznovali z zaupanjem v naš narod, v njegovo prihodnost. Tako bomo lahko tudi rekli, da se nje mu in njegovemu spominu nismo izneverili, da smo v njegovem imenu napredovali in da mu lahko tudi danes obljubljamo, da bomo še napre-

dovali in po tej poti tudi vztrajali.«

V tem duhu optimizma do vsega, kar zadeva nas in našo kulturo, pa tudi naše uveljavljanje kot majhnega naroda, je nato izrazil celotno njegovo predavanje, ki je prav gotovo vzpodbudno vplivalo na pazljive poslušalce; ob njegovih besedah, da tudi mi nekaj pomenimo, da se lahko enakovredno uveljavljamo, če je naše delo dobro in kvalitetno, so se počutili verjetno pomembnejši, boljši. »Značaj vsakega naroda mora biti trden in trezen« je še dejal govornik. »Le, če bomo s takšnimi občutki gledali na naloge, ki nas čakajo in na probleme, ki jih bomo morali reševati, potem bomo lahko tudi nekaj dosegli. Če tako gledamo in razumemo probleme že kot posamezniki, potem je še pravilneje, da jih gledamo in delamo v našo korist tako tudi kot narod.«

Igralec Stane Raztresen, se je na tem večeru omejil le na svoj poseg v zvezi z našim jezikom. Ni dovolj, je dejal, da govorimo svoj materin jezik; prav je, da ga govorimo lepo in pravilno. Naj bodo zato, je dejal, tudi Prešernove proslave priložnost, ko se nad tem zamislimo in se odločimo, da bomo svoj jezik tako spoštovali, da ga bomo tudi lepo in pravilno govorili.

Socialdemokrati podpirajo metanizacijo kraške planote

Pokrajinsko tajništvo PSDI je pro- učilo vprašanje metanizacije na kraški planoti, za katerega je krajevno prebivalstvo zainteresirano v veliki meri. V tiskovnem poročilu pravi med drugim, da je PSDI skupno s sindikalnimi silami posvečala posebno pozornost vprašanju metanizacije tako na deželni kot tudi krajevni ravni, kjer pa velik del kraške planote ni povezan na distribucijsko mrežo. Raztegnitev tega servisa, ki je po mnenju stranke bistvenega pomena za krajevno življenje, na vse prebivalstvo tržaške pokrajine, predstavlja vsekakor velik finančni napor, ki z gospodarskega vidika ne nudi takojšnjih učinkov. PSDI pa je mnenja, da korist, ki se jo s tem servisom nudi skupnosti, opravičuje uresničitev tega načrta.

Pokrajinsko tajništvo socialdemokratske stranke obenem dodaja, da je že pred lanskim majskimi upravniimi volitvami v okoliških občinah evidentiralo nekatera področja, kjer obstaja realna možnost raztegnitve metanske mreže, kar bi bilo možno uresničiti v kratkem obdobju glede na dejstvo, da v njihovi bližini obstajajo dekompresijske kabine ACEGA. Tiskovna nota se zaključuje z ugotovitvijo, da pa morajo zainteresirane občine razpravljati in rešiti razna vprašanja, kot so birokratska praksa, izbira sistema upravljanja tega servisa in iskanje finančnih sredstev.

Urn timer javnih lokalov ob pustu

Tržaški kvestor je na prošnjo gostincev odredil, da bodo lahko javni lokali v tržaški pokrajini v noči med 11. in 12. februarjem (na pustni torek) odprti brez omejitev urnika. Odprtje je fakultativno, od posameznih gostincev je torej odvisno ali se bodo poslužili te možnosti ali ne.

Tržaški kvestor je nadalje sklenil, da bodo lahko gostinci in upravitelji javnih lokalov v pustnem obdobju, od 6. do 11. februarja, lahko podaljšali urnik v nočnih urah vse do 4. ure zjutraj.

● Med sprehodom po Ul. sv. Frančiška je včeraj popoldne 65-letnega bivšega maršala policije Gina Bordata iz Ul. Carpineto 5/2 obšla slabost. Moški se je nenadoma zgrudil na tla. Mimoidoči so nemudoma poklicali na pomoč Rdeči križ, kljub hitremu posegu zdravnika in bolničarjev pa za moškega, ki je bolehal na srcu, ni bilo več pomoči. Bordato je podlegel infarktu.

● Zaradi del na prvem odseku velikih cestnih povezav so uvedli preprovo parkiranja na Drevoredu Campi Elisi na odseku med ulicama Tartini in Morgagni.

Ob 3. srečanju oktetov Primorske

Razstava v Babni hiši

Vsaka obletnica budi v nas različna čustvena razpoloženja in oživlja spomine, ki bi sicer utonili v pozabo. Letos bo Trubarjevo delo kot kdajkoli prej stopilo v našo zavest, ker je letošnje leto za Slovence »Trubarjevo leto« (umrl je pred 400 leti). Letošnje kulturne prireditve, ki bodo posvečene njemu in njegovemu delu, bodo v nas utrdile samozavest in ponos, da imamo svojo kulturo in svoj jezik, ki sta povsem enakovredna vsem drugim kulturam in jezikom sveta.

Tudi v Ricmanjih bo letos slovensko kulturno društvo Slavec priredilo vrsto kulturnih prireditev, ki bodo v duhu Trubarjevega leta. Prva prireditev je bila kot smo že poročali, 2. februarja. V Babni hiši so odprli razstavo slikarja — naivca Claudia Clarija z Opčin. Clari slika na steklo po vzoru hlebinskih naivcev. Njegova dela bodo razstavljena do nedelje, 9. februarja. Slikarja je predstavil predsednik Sergij Cesar (na sliki levo, ob njem slikar Clari).

Po otvoritvi razstave je bilo v Babni hiši srečanje oktetov Primorske (srečanje oktetov v Ricmanjih je postalo že tradicionalno, saj letos poteka že tretjič).

M. SLOSAR

Z občnega zbora KD Rovte-Kolonkovec

Zadovoljiv obračun opravljenega dela in dokaj bogati načrti za prihodnost

Pretekle dni smo poročali o treh u-spelih predavanjih o vinogradništvu, ki jih je s sodelovanjem Kmečke zveze organiziralo KD Rovte - Kolonkovec. Predavateljica sta bila strokovnjaka dr. Vitjan Sancin in dr. Mario Gregorič. Predavanja so lepo uspela.

V soboto zvečer pa je imelo društvo svoj redni občni zbor; tokrat sicer brez volitev novega odbora, ker so se člani društva skupno dogovorili, da bodo izvedli volitve novega odbora le vsako drugo leto.

Glavni poročili sta na občnem zboru imela v slovenščini in italijanščini predsednik Sergio Zampieri in tajnica Jolanda Gustinčič, ki sta podala nekaj obračun opravljenega dela in dala tudi več predlogov za prireditve, oziroma delovanje društva v tej sezoni.

Med drugim sta povedala, da se je društveni odbor sestel v preteklem delovnem letu na 21 rednih in 9 izrednih sejah, da so imeli v pretekli sezoni Prešernovo proslavo, dan, posvečen 8. marcu, proslavo 40. obletnice osvoboditve z nastopom ženskega pevskega zbora Ivan Grbec iz Šklednja, večer filmov inž. Sergija Cesarja, več predavanj o vinogradništvu, nastop dramske skupine KD Tabor z Opčin, pa še tradicionalni poletni praznik, turnir briškole, martinovanje in kar 11 skupnih izletov.

Društvo je organiziralo tudi tečaj za spoznavanje slovenskega jezika, ki se nadaljuje tudi letos in ga vodi učiteljica Meri Vecchiet, obiskuje pa ga 12 tečajnikov oziroma tečajnic.

Tudi tečaj za krojenje in šivanje je potekal v pretekli sezoni, nadaljuje pa ga društvo tudi letos, pod vodstvom učiteljice Adriane Regent.

V preteklem letu je imelo društvo srečanja s predstavniki Gorske skupnosti, Kmečke zveze, ZSKD in s Prosvetnim društvom Kolonkovec, v zvezi z vprašanjem ustanovitve krajevne zadrge.

V društvu so opravili razna obnovitvena dela; tako so preuredili dimnik, da je mogoče društvene prostore ogrevati s plinom, uredili so odtok greznice in opravili še druga dela.

Razne prireditve, kot so proslava

Dneva slovenske kulture, pa 8. marca in vse druge, bodo stekle tudi letos, med temi tudi tečaj v briškoli, za katerega poteka prav v teh dneh že vpisovanje.

Že v soboto zvečer bodo imeli v društvu Rovte - Kolonkovec pustno prireditev, na kateri nameravajo nagraditi tri najboljše maske.

Občni zbor je v imenu ZSKD pozdravil Ignacij Ota, ki je med drugim obvestil, da bo zveza poskrbela za pe-vovodjo, če bo društvo izvedlo svojo zamisel o ustanovitvi svojega pevskega zbora, za katerega se je že prijavilo kar lepo število pevcev. Društvo je svoje pozdrave poslalo tudi KD Fran Venturini od Domja.

Nova pralnica v Rojanu

Z zadovoljstvom beležimo uspehe naših delovnih in podjetnih ljudi. Med takšne uspehe lahko prištevamo obnovitev in odprtje edine pralnice v Rojanu, v Ulici Barbariga št. 5, ki jo upravljajo Pavel Kalc, njegova mati, Julka in oče Mirko. Tu je že bila pralnica, sedaj pa so jo novi lastniki preuredili in obnovili ter kupili še nekaj novih strojev, tako da razpolagajo z 9 pralnimi stroji, dvema sušilnicama in enim likalnim strojem. Mlademu podjetnemu lastniku čestitamo in mu želimo veliko uspehov

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

KD Vesna in ŠD Mladina vabita v nedeljo, 9. t.m., ob 15. uri v Dom A. Sirka na otroško pustno rajanje.

KD I. Grbec - škedenj priredi v ponedeljek, 10. t.m., ob 16. do 18. ure otroško pustno rajanje, od 20. ure dalje pa pustovanje za odrasle. Poskrbljeno bo za pijačo, jedajo in veselo razpoloženje. Vabljeni!

KD F. Venturini priredi tradicionalni pustni ples v centru A. Ukmar Miro pri Domju v soboto, 8. t.m., v nedeljo, 9. t.m., in v torek, 11. t.m., ob 20.00 do 1. ure, otroško pustno rajanje pa v nedeljo, 9. t.m., ob 14. do 18. ure. Vse dni bo igral narodnozabavni ansambel Tams. Vabljeni!

KD Kraški dom priredi pustni ples v maskah z ansamblom Ideja v petek, 7. t.m., ob 21. uri v občinski telovadnici v Repnu.

KD F. Prešeren in pustni odbor prireditelj v gledališču F. Prešeren v Boljuncu PUSTOVANJE s sledečim sporedom: jutri, 6. t.m., ob 20.00 do 0.30, sobota, 8. t.m., ob 21. do 4. ure, nedelja, 9. t.m., ob 20.30 do 0.30, ponedeljek, 10. t.m., ob 20.30 do 0.30 ter v torek, 11. t.m., ob 21. do 4. ure. V petek, 7. t.m., ob 20.30 do 2. ure bo mladinski ples z ansamblom Nočni skoki. V nedeljo, 9. t.m., ob 14.30 do 18. ure bo otroško pustno rajanje z zabavnim programom. Vsak večer vas bo zabaval ansambel Pomlad razen ponedeljka, ko bodo igrali Veseli godci. Za jedajo in pijačo je poskrbljeno.

KD Rdeča zvezda in ŠK Kras prireja v okviru praznovanj dneva slovenske kulture v športno-kulturnem centru v Zgoniku: 23. t.m. ob 17. uri koncert godbe na pihala iz Nabrežine. Sodeluje domači pevski zbor. Vabljeni!

razstave

V Tržaški galeriji, Ul. sv. Frančiška 20 razstavlja svoja dela Jože Ciuha.

V prostorih Tržaške kreditne banke v Ul. F. Filzi 10 razstavlja svoja dela grafik Mauro Tonet.

V galeriji Cartesius — Ul. Marconi 16 je do 11. februarja, na ogled skupinska razstava jedkanic, na kateri sodeluje 16 slikarjev

izleti

SPDT prireja ob 6. pokalu Skdanc v organizaciji ŠD Mladina, avtobusni izlet v Ravascletto, kjer bo 16. februarja tekmovalje v veslalomu. Vpisovanje je na sedežu ZSSDI v uradnih urah, cena izleta pa je 12.000 lir. Člani SPDT, ki se želijo udeležiti tekmovanja, naj se zgledajo pri odgovornemu smučarskega odseka Pavlu Fachinu (tel. 742-488).

čestitke

Danes praznuje 91. rojstni dan naša draga AMALIJA CASTELLANI. Še mnogo zdravih in srečnih let ji želijo sin Avgust z ženo Marijo, vnukinji Alenka in Marina s pravnukom Aleksandrom in Pavlom.

KOORDINACIJSKI ODBOR MLADIH KOMUNISTOV ZAHODNEGA KRASA

prireja v soboto, 8. januarja, ob 21. uri v Ljudskem domu v Križu

PUSTNI PLESNI KONCERT

z znano skupino PRIZMA. Vstop z vabili, ki jih dobite pri članih Koordinacijskega odbora in v baru Ljudskega doma

včeraj-danes

Danes, SREDA, 5. februarja

AGATA
Sonce vzide ob 7.22 in zatone ob 17.16 — Dolžina dneva 9.54 — Luna vzide ob 4.52 in zatone ob 12.52.

Jutri, ČETRTEK, 6. februarja

PAVEL

Plimovanje danes: ob 00.29 najnižja — 0 cm, ob 06.20 najvišja 36 cm, ob 13.42 najnižja — 53 cm, ob 20.40 najvišja 26 cm.

Vreme včeraj: temperatura zraka 3,5 stopinje, zračni tlak 1014 mb rahlo pada, veter 20 kilometrov na uro severozahodnik — burja s sunki 45 km na uro, vlaga 48-odstotna, nebo rahlo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 8,2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Alice Romanelli, Melody Pecchiari, Julia Gobbo, Valentina De Rosa, Flore Grisetti, Gabriella Savio, Michele Bussani, Serena Bertuzzi.

UMRLI SO: 82-letna Adalgisa Banded, 88-letna Lucia Pest, 56-letna Anna Scotti por. Stancic, 78-letna Vittoria Segala, 75-letna Emilia Buttignon, 80-letna Maria Zusich vd. Voric, 65-letna Zita Meteli, 87-letna Teresa Polese, 65-letni Ermanno Gobis, 81-letna Ernesta Giugovaz por. Burolo, 92-letna Antonia Vucetic vd. Vucetic, 88-letni Raffaele Parrello, 86-letna Lorenza Sancin vd. Micheli.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 3. februarja, do sobote, 8. februarja 1986.

Dnevred XX. septembra 4. Ul. Bernini 4, Ul. Commerciale 26, Trg XXV. aprila 6 (Borgo S. Sergio), Lungomare Venezia 3 - Milje.

Nabrežina (tel. 200466) in Boljunec (tel. 228124) — samo po telefonu za najnujnejše primere.

(od 19.30 do 20.30)

Dnevred XX. septembra 4. Ul. Bernini 4, Ul. Commerciale 26, Trg XXV. aprila 6 (Borgo S. Sergio), Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4.

Nabrežina (tel. 200466) in Boljunec (tel. 228124) — samo po telefonu za najnujnejše primere.

(od 20.30 do 8.30 — nočna služba)

Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Lungomare Venezia 3 - Milje.

Nabrežina (tel. 200466) in Boljunec (tel. 228124) — samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba ob 20. do 8. ure tel. 7761; predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

razna obvestila

TPK Sirena vabi na pustovanje v soboto, 8. t.m., ob 20.30 dalje v prostorih pomorskega sedeža. Zabaval vas bo čarodej Vikj & C. Poskrbljeno za dober prigrizek in pijačo. Vabljeni člani in prijatelji.

V torek, 11. t.m., bo v Ljudskem domu v Križu otroško pustno rajanje od 15. do 18. ure, ob 21. do 4. ure pa bo pustni ples. Igra ansambel Ideja iz Bistrice.

Športna šola Trst priredi v nedeljo, 9. t.m., v Kulturnem domu v Trstu veliko otroško pustno rajanje od 15. do 18.30 in pustni disko za nižješolce in di-jake nižjih razredov višjih šol od 19. do 22.30. Nastopil bo tudi znani televizijski animator Mito TREFALT.

ŠK Kras in KD Rdeča zvezda vabita na pustno rajanje, ki bo v osnovni šoli 1. maj 1945 v Zgoniku v soboto, 8. t.m., ob 16. do 18. ure. Pridite!

Moški in ženski zbor Tabor vabita na PUSTNO OSMICO. Za žejne in lačne bo na voljo domače vino, kraške specialitete in slaščice. Do petka od 18. do 22. ure, v soboto od 14. do 19. ure.

mali oglasi

PRODAM vespo PX 200, letnik 1982 v dobrem stanju. Cena po dogovoru. Tel. 040/212417.

VELIKO TRŽAŠKO PODJETJE išče sodelavca/ko za zunanje delo. Možnost dobrega zaslužka za osebe vseh starosti. Pisati na Oglasi oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 TRST, pod šifro »NUJNO«.

PRODAM moto guzzi 350. Telefon 040/224407.

LEKCIJE iz matematike nudim za vse stopnje. Tel. 003865/21972.

OSMICO je odprla Marija Gombač v Lonjerju št. 291/1. Toči belo in črno vino.

PRODAM akacijeve kole. Tel. 040/226322 ob uri kosila.

Ul. Calatafimi 17, Nichelino — TO. ZARADI POTOVANJA prodam pando super 45, rabljeno malo časa. Telefonirati v večernih urah na št. 040/229224.

OSEBI, ki ima smisel in veselje za delo v vinogradu, dajem v najem delno obdelano površino približno 1.200 kv. m. Pisati na Oglasi oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro »Grljan«.

OSMICO ima odprto Ignac Štrajn - Mačkolje Križpot. Toči belo in črno vino.

PRODAM alfetto 2000, rjave barve, koman-j prebarvano, letnik '77; motor jawa 350, letnik 1979 v dobrem stanju za 550.000 lir; avto daf 33 variomatic, obnovljen motor, 4.500 km, prodam cel avto ali samo motor za 550.000 lir. Telefon 040/228932.

PRODAM fiat 126 edina lastnica, 55.000 km z avtoradiom. Telefon 040/228409.

OSMICO je odprl Karlo Pegan v Zgoniku št. 58. Toči pristno kraško belo vino in teran.

PRODAM vinograd, 2.000 kv. m v Dolini. Telefon 040/228373.

IZKUŠENA otroška negovalka nudi usluge, po možnosti v jutranjih urah. Telefon 040/947950.

PRODAM gorilnik na plin. Telefon 040/422128.

NUJNO iščem v najem 1 sobo za zdravniško ambulanto na področju Nabrežine - Sesljana - Proseka. Tel. po 20. uri na št. 229450.

ZAVAROVALNA AGENCIJA UNIPOL — Milje, Trg Curjel 2/A, išče uradnic/co/ka za začasno zaposlitev (doba 1 leto). Po možnosti trgovska izobrazba. Prošnje in curriculum vitae poslati na zgornji naslov do 15. februarja.

Prispevajte za Dijaško matico

menjalnica

4. 2. 1986

Ameriški dolar	1.625.—
Kanadski dolar	1.120.—
Švicarski frank	800.—
Danska krona	182.—
Norveška krona	216.—
Švedska krona	214.—
Holandski florint	600.—
Francoski frank	219.—
Belgijski frank	31.—
Funt sterling	2.220.—
Irski sterling	2.040.—
Nemška marka	677.—
Avstrijski šiling	96.—
Portugalski eskudo	10.—
Japonski jen	7,50
Španska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.080.—
Grška drahma	10.—
Debeli dinar	4.—
Drobni dinar	4.—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - ☎ 61-440

informacije SIP uporabnikom

Menjava telefonske številke

Družba SIP obvešča, da je včeraj, 4. februarja t.l., menjala telefonsko številko približno 2.700 abonentom tržaške občine, katerih številke se začnejo z 79. Interesenti so bili že obveščeni.

Na razpolago bo avtomatska telefonska služba, ki daje uporabnikom ustrezne napotke. Nova telefonska številka bo objavljena v novem telefonskem imeniku 1986/87.

Za nadaljnje informacije se lahko poslužite št. »12« (informacije v zvezi z naročniki — brezplačna služba).

GRUPPO IRI STET

SIP

Società Italiana per l'Esercizio delle Telecomunicazioni p.a.

avtomobil in človek

Ritmo turbo diesel
srednja luksuzna limuzina

Dvatisočkubični motor s turbinskim polnilnikom na izpušne pline, pet-stopenjski menjalnik, servovolan so glavne značilnosti novega ritma turbo diesel, ki so ga te dni začeli prodajati. Ritmo je sedaj na voljo v osmih različicah, ki gredo od preprostega ritma 60 L do športnega ritma abarth 130 TC. V ta okvir sodi tudi novi turbo diesel, ki se ponaša s skrbno izdelavo in z vrsto dodatne opreme, ki bi jo sicer imeli samo za doplačilo. Dvolutrski štirivaljni s turbinskim polnilnikom zmore 80 KM in pozone avto do najvišje hitrosti 170 km na uro. Motor je opremljen z intercoolerjem, ki hladi izpušne pline, preden gredo v turbino: vstopna temperatura znaša 660 stopinj, v primerjavi s 750 stopinjami pri drugih dizlih s polnilnikom in 900-950 stopinjami, kolikor znaša temperatura pri bencinskih motorjih.

Notranja izvedba je kar se da skrtina: gre v bistvu za različico super, le da je armaturna plošča nekoliko bolj preprosta. Manjka na primer merilec vrtljajev, ki je tudi pri dizlih, še zlasti pri tistih s turbinskim polnilnikom, koristen instrument. Za doplačilo dobite še pomično streho, lahka platišča, deljen zadnji sedež, varnostne pasove za zadnje sedeže ter koristno napravo, ki vas obvešča, če je kaj vode v gorivu.

Kako vpliva stres
na človekovo zdravje

V okviru 6. Motor Showa, ki se je te dni končal na Tržaškem velesejmu, so v petek ugledni predstavniki sodobne medicine razpravljali o negativnih posledicah, ki jih stres, napor in večna sila povzročajo človekovemu zdravju. Prizadevamo si, da bi vsak dan čimveč in čimprej vse opravili, zato sploh ne pomisljamo, ko je treba sesti v avtomobil in prevoziti dolge poti ali pa čimprej priti na drugi konec mesta. Živčna napetost, ki jo povzroča mestni promet obremenjuje delovanje srca, krvni pritisk, prebavne organe in tudi ledvice. Organizem, ki ni navajen na kako drugačno obliko gibanja, pri tem toliko bolj trpi, kajti tudi piloti, za katere bi lahko sklepali, da samo sedijo v jeklenih ko-

njičkih, so stalno podvrženi strogemu režimu, ki gre od telovadne do pravilne prehrane.

Okrogle mize o voznikovem zdravju so se udeležili prof. Cazzato, direktor nevrološke klinike, prof. Ferdinando Gobbato, direktor Instituta za delavsko medicino, kardiolog Scardi in drugi. Omenjeni strokovnjaki so se v glavnem strinjali z dejstvom, da bi moral vsak, ki se poklicno ali samo rekreacijsko ukvarja z vožnjo, poskrbeti za primerno fizično kondicijo, brez prevelikega zanašanja na razna poživila ali na lastne sposobnosti in zmoglosti. Prav slednje namreč privede v mnogih primerih do nesreč, ki imajo lahko tudi usodne posledice.

ti in morje

Ni vse zlato
kar se sveti

Pri prikazu plovil, na katerih lahko bivamo daljše obdobje in nam v bistvu nadomeščajo stanovanje, je skoraj obvezno, da spregovorimo nekaj splošnega tudi o notranjosti, posebno o tistih malenkostih, ki nam takó rade zagrenijo življenje.

Prva osnovna zahteva je primer- na višina v kajuti. Za italijansko proizvodnjo je ta postala pravi ko- niček, saj lahko vidimo jadrnice in druga plovila prav nemogočih oblik, da so lahko zadostili zahtevi po pri- meri višini. Nesmiselno je torej pri- čakovati, da bomo na 7-metrski ja- drnici brez težav stali pokonci in imeli plovilo, ki se ne bo zabazalo ob vsakem valu. Kdor hoče pri maj- hnih razsežnostih imeti dobre plo- vtrov, je lahko višina v kajuti pre- cejšnja, saj ne bo izkazala oblik in prizadela plovnih sposobnosti.

Višina pa ni vse. Kdo ni še z za- vistjo gledal prospektov italijanskih jaht in morda kdaj stopil celo na- nje? Topli podi, na stenah mehke obloge, pa draga tikovina, mahago- nij, da se lahko naše dnevne sobe skrijejo. Ves ta bliski pa je na mor- ju skrajno vprašljiv. Odločno na- sprotnujemo toplim podom. Podkrov- je je že res lahko suho, a bodite prepričani, da boste morali prej ali slej v podkrovje vsi premočeni s

predvidljivimi posledicami za topli pod. V najboljšem primeru se boste izmazali z neestetskimi madeži, bo- dite pa prepričani, da se bo topli pod prej ali slej spremenil v ideal- no kulturo najrazličnejših plesni. Ne- koliko boljša varianta je pod iz ne- pološčene tikovine, a tudi ta zahte- va precejšnje vzdrževanje. Še naj- boljši so podi iz plutovine, ali iz posebnih oblog, ki jih imamo na- vadno v kopalnicah. Tudi take ob- loge pa bi morali z lahkoto odstra- niti in občasno posušiti na soncu. Iste ugotovitve veljajo za obloge sten. V nobenem primeru ne bi sme- le vpijati vlage. Povsem drugače je za pograde in naslanjace. Tu smo prisiljeni zaradi boljšega počutja ra- biti naravna vlakna in penasto gu- mo, ki pa nam ne bi smela povzro- čati večjih težav. Vsekakor pa mo- ra biti boj proti vlagi in plesni os- novno pravilo za vsakogar, ki dalj časa živi na morju. Podkrovje mora torej imeti primerne odprtine, da lahko kajuto prezračimo, okna ro- rajo seveda biti vodotesna in dovolj močna, da jih valovi ne strejo. Ob tem ne bo odveč, da podpremo ti- sto notranjo razporeditev, ki pred- videva takoj ob vходу v podkrov- je neke vrste predsobo, kjer se lah- ko preoblečemo, da ne bomo z vlaž- no, ali celo mokro obleko zmocili osrednjega bivalnega prostora.

To seveda velja za jadrnice, ki imajo odprte kokpite. Pri motornih jadrnicah in motornih kajutnih čol- nih je navadno kokpit pokrit.

radiotelevizija

italijanska televizija

Prvi kanal	13.00 Dnevnik 2 ob 13. uri
9.30 Televideo	13.25 Dnevnik 2 - knjige
10.30 Gelosia - nadaljevanka v štiri delih	13.30 Capitol - TV serija
11.30 Taxi - TV film	14.20 Nogomet: Italija - Nemčija
12.00 Dnevnik 1 - kratke vesti	15.15 Dnevnik 2 - kratke vesti
12.05 Halo... kdo igra - opoldanski program z Enrico Bonaccorti	16.15 Pane e marmellata
13.30 Dnevnik	17.30 Dnevnik 2 - kratke vesti
13.55 Dnevnik 1 - tri minute o...	17.35 Iz parlamenta
14.00 Halo... kdo igra? - zadnji poziv	17.40 Più sani più belli
14.15 Il mondo di Quark	18.15 Odprti prostor
15.00 L'olimpiade della risata	18.30 Športna poročila
15.30 Antiche genti italiane	18.40 Le strade di San Francisco - TV film
16.00 Smučanje - slalom - ženske	19.45 Dnevnik
16.30 Pac man - risanke	20.20 Dnevnik 2 - Šport
15.55 Danes v parlamentu	20.30 La rabbia degli angeli - film
17.00 Dnevnik 1 - kratke vesti	22.00 Dnevnik 2 - večerne vesti
17.05 Magic!	22.10 La casa del tappeto giallo - film
18.00 Dnevnik 1 - kronike	23.40 Dnevnik 2 - zadnje vesti
13.30 Italia sera - dogodki in osebnosti	23.50 Trastevere - film
19.40 Almanah jutrišnjega dne	Tretji kanal
19.50 Vremenske razmere	11.55 Il carnevale
20.00 Dnevnik	12.55 Smučanje - svetovno prvenstvo
20.30 Professione pericolo! - TV film	14.00 Ruščina
21.30 Politična tribuna	14.30 Francoščina
22.15 Dnevnik	15.00 Sergio Perticarioli
22.25 Srečanje s kinematografijo	15.55 Colloqui sulla prevenzione
22.30 Športna sredi	16.25 Corso Basic
24.00 Dnevnik - Danes v parlamentu in vremenske razmere	17.00 Dadaumpa
Drugi kanal	18.10 L'Orecchiocchio - glasbena oddaja
9.30 Televideo	19.35 Canada, Canada
9.55 Smučanje - veleslalom ženske	20.05 Le avventure di Jean Jacques Rousseau
11.00 Televideo	20.30 Un lupo mannaro americano a Londra - film
11.55 Cordialmente	22.10 Delta

jugoslovanska televizija

Ljubljana	18.55 TV novice
11.30 Benji - štirinožni detektiv - film	19.00 Odprta meja
12.55 Veleslalom - ženske	
16.30 Poročila	Danes bodo v oddaji ODPRTA MEJA tudi naslednji prispevki:
16.40 Veleslalom - ženske - posnetek	OPČINE — Začetek 20. Kraškega pu- sta
17.40 Desetnica	GORICA — Konferenca o decentrali- zaciji proizvodnje državnih podjetij
17.55 Ko se korenin zavemo - dok. serija	PARIZ — Tržaška kuhinja na Trouver Trieste
18.50 Obalno-kraški obzornik	TRST — Predstavitev turistične po- nudbe dežel Alpe - Jadran v Lon- donu
19.10 Risanka	GORICA — Za zaščito starih stavb
19.20 Cik - cak	TRST — Debata o slovenski pravljici v Slovenskem klubu
19.24 TV in radio nocoj	GORICA — Občni zbor SZ Olympia
19.26 Zrno do zrna	GORICA — Odbojarska prvenstva
19.30 Dnevnik	SOVODNJE — Nogometno prvenstvo C lige
19.55 Vremenske razmere	
20.00 Film tedna: Atomska postaja	19.30 TVD Stičiče
21.40 Portret	19.50 Rugby time
22.00 Dnevnik	20.30 Film
Koper	22.00 TVD Vse danes
13.00 Smučanje - svetovno prvenstvo	22.15 Otroci ločitve - film
14.15 TV novice	
14.25 Uboga Klara	
15.10 Film	
16.45 Otroški program - risanke	
18.30 Pacific international airport - TV film	

zasebne postaje

CANALE 5	15.00 Chips - TV film
8.35 Alice - TV film	16.00 Bim Bum Bam - risanke
9.00 Una famiglia americana - TV film	18.00 La casa nella prateria - TV film
9.50 General Hospital	19.00 Gioco delle coppie - kviz
10.45 Facciamo un affare - kviz	19.30 La famiglia Addams - TV film
11.15 Tuttinfamiglia - kviz	20.00 Risanke
12.00 Bis - kviz	20.30 OK! Il prezzo è giusto - vodi Gigi Sabani
12.40 Il pranzo è servito - vodi Corrado	22.25 Filmski tednik
13.30 Sentieri - TV roman	23.15 Cannon - TV film
14.30 La valle dei pini - TV roman	0.15 Strike force - TV film
15.30 Una vita da vivere - TV roman	1.15 Quincy - TV film
16.30 Hazzard - TV film	TELEPADOVA
17.30 Doppio slalom - kviz	12.00 All'ombra del grande cedro - nadaljevanka
18.00 Webster - TV film	13.00 Mama Linda - TV film
18.30 C'est la vie - TV film	14.00 Alla ricerca di un sogno - TV film
19.00 I Jefferson - TV film	15.00 Con affetto tuo Sidney - TV film
19.30 Zig - Zag - kviz	15.30 Proposte commerciali
20.30 Visitors - TV film	16.00 Filmska rubrika
22.30 Big Band - tednik	16.15 Dokumentarec
23.15 La grande boxe	16.45 Risanke
0.15 Ironside - TV film	18.15 Leonella - TV film
RETEQUATTRO	19.30 La città degli angeli - TV film
9.00 Destinì - novela	20.25 L'incidente - film
9.40 Lucy show - TV film	22.00 Leonela - TV film
10.00 Verdi dimore - film	23.10 Nogomet: Prato - Padova
11.45 Magazine	TRIVENETA
12.15 Mr. Abbott e famiglia	14.00 TV film
12.45 Ciao Ciao	15.00 Monitor
14.15 Destinì - novela	15.30 A noi piace freddo... - film
14.00 Agua viva - novela	17.00 Risanke
15.50 Donne proibite - film	18.00 Filmski program
17.50 Lucy show - TV film	18.30 Una signora in gamba - TV film
18.20 Ai confini della notte	19.00 Monitor
18.50 I Ryan - TV film	19.30 Disperatamente tua - TV film
19.30 Febbre d'amore - TV film	20.15 California - film
20.30 California - TV film	22.00 Drazba preprog
21.30 Detective per amore - TV film	TELEFRIULI
22.30 A cuore aperto - TV film	12.30 A tuttamore - TV film
23.30 Agente speciale - TV film	13.00 Lamù - risanke
0.30 Mod Squad i ragazzi di Greer - TV film	13.30 Seniorita Andrea - risanke
1.30 Agenzia Uncle - TV film	15.00 Super mouser - risanke
ITALIA 1	15.30 Musicale
8.30 Gli eroi di Hogan - TV film	17.30 Dokumentarec
8.50 La casa nella prateria - TV film	18.30 Sherlock Holmes - TV film
9.40 Fantasilandia - TV film	19.00 Telefriuli sera
10.30 Wonder woman - TV film	19.30 Seniorita Andrea - TV film
11.30 Quincy - TV film	20.30 Senso - film
12.30 L'uomo da 6 milioni di dollari - TV film	22.30 Telefriuli notte
13.20 Help - kviz	23.00 Šport
14.15 DeeJay Television	

radio

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 - 8.00 Dobro jutro po naše: Koledarček; 7.40 Pravljica - Narodnozabavna glas- ba; 8.10 Almanah: Gledališki glasovi po stezah spominov; 8.40 Glasbeni mozaik; 10.10 S koncertnega in oper- nega repertoarja; 11.30 - 13.00 Pisani listi: Poljudno čtivo - Sestanek ob 12.00 - Lahka glasba; 13.20 Cecilijan- ka 1985: moški zbor »Štmayer«, nato: Glasbena priloga; 14.10 Čas in pro- stor: Gospodarska problematika, nato: Glasbene skice; 15.00 »Carobni glo- bus«; 16.00 Zbornik: Od Milj do De- vina, nato: Glasbene skice; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Poezija slovenskega zapada; 18.30 Glasbena priloga.

RADIO KOPER
(Slovenski program)

13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 O- tvoritev - glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme, prometni servis, ep; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije, objave; 7.00 II. jutranja kronika; 7.30 Jutranji ser- vis; 8.00 Zaključek; 13.00 Otvoritev - danes na valu Radia Koper; 13.40 Glasba drugih celin; 14.40 Zanimivost, Pesem tedna; 15.00 Glasbeni kiosk; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glas- ba po željah; 16.30 Primorski dnev- nik; 17.00 Pogovor o...; 17.40 Fantje po poljgredo: ansambel Toneta Ža- garja; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER
(Italijanski program)

7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnev- nik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.33, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 Glas- ba za dobro jutro; 6.30 Radijski ko- ledar; 7.00 Dober dan; 8.00 Cordial- mente vostri; 9.32 Lucianovi dopisni- ki; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Otro- ci pojejo; 10.35 Prost vstop; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po žljah; 14.33 Glasbeno popoldne; 15.00 Roto- ca'co di cultura e arte; 15.45 Sublime; 17.00 Beseda in glasba; 16.15 Edig Galletti; 17.00 Sestanek s Kompasom; 17.45 Vela e motori; 18.10 Glasbena oddaja; 18.32 Iz klasičnega repertoar- ja; 19.00 Jazz; 20.00 Nočni program.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00 - 9.00 Jutranja oddaja; 9.00 Radio tudi mi; 10.30 Pe- sem skozi čas; 11.00 Odprti prostor; 11.10 Pronto quiz; 11.30 Una vita - 4. del; 12.03 Via Asiago Tenda; 13.20 Karavana; 14.03 Master-city; 14.30 Športna oddaja; 16.25 Il Paginone; 17.30 Jazz; 18.00 Objektiv Evrope; 18.30 Večerna glasba; 19.15 Verska oddaja; 19.20 Na naših trgih; 20.00 Operazio- ne radio; 21.06 Variete; 21.33 Šport- na oddaja; 22.08 Danes zvečer tvoj glas; 23.05 Telefonski poziv.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 - 8.00 Jutranja oddaja; 8.05 Radio 2 pred- stavlja; 8.45 Soap-opera all' Italiana; Andrea; 9.10 Taglio di Terza; 9.32 Sal- viamo la faccia; 10.13 Mulini a ven- to; 10.30 Radiodue 3131; 12.10 Deželni program; 12.45 Discogame; 15.00 - 18.30 Scusi, ha visto il pomeriggio?; 18.32 Ure ob glasbi; 19.50 Kulturne zanimivosti; 20.45 Jazz; 21.30 Radio- due 3131 - nočni program.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 6.00 Prometne informacije; 6.45 Prometne informa- cije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.35 Promet- ne informacije; 7.50 Iz naših spore- dov; 8.05 Za knjižne molje; 8.30 Go- vorimo makedonsko in srbohrvatsko; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezer- virano za...; 10.40 Lokalne radijske postaje se vključujejo; 11.05 Ali po- znate...; 11.35 S pesmijo po Jugosla- vij; 12.00 Na današnji dan; 12.10 Ve- liki zabavni orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Ob izvirih ljudske glas- bene kulture; 13.00 Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.20 Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Raz- misljamo, ugotavljamo; 14.25 - 15.25 Popoldanski mozaik; 15.00 Radio da- nes, radio jutri; 15.25 EP; 15.30 Do- godki in odmevi; 15.55 Zabavna glas- ba; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 Stu- dio ob 17.00; 18.00 Naj narodi po- jo; 18.30 S knjižnega trga; 19.00 Ra- dijski dnevnik; 19.25 Obvestila in za- bavna glasba; 19.35 Lahko noč, otro- ci; 19.45 Glasbena medigra; 19.50 Li- kovni odmevi; 20.00 Četrta koncertni večer Simfonikov RTV Ljubljana; 22.15 Informativna oddaja v nemšči- ni in angleščini; 22.25 Iz naših spo- redov; 22.30 Zimzelene melodije; 22.50 Literarni nokturm, Robert Hass: Ju- naška prispodoba; 23.05 Jazz za vse.

Zaradi zapletenega političnega položaja v Gradežu

Po krizi v pokrajinskem merilu sedaj kriza tudi v vodstvu KZE

Nesoglasje med strankami sedanje petstrankarske večinske koalicije v goriskem pokrajinskem merilu utegnejo dobiti širše posledice od predvidenih. Kot je znano, je do krize prišlo, ker so republikanci in socialdemokrati v Gradežu pustili demokristjane in socialiste na cedilu ter se povezali s komunisti in zelenimi. Zaradi tega sta KD in PSI (pridružila se jima je tudi SSK) sprožili krizo v pokrajinski upravi. Odborniki teh treh strank so konec prejšnjega tedna dali ostavko. Pridružila sta se jima, pa čeprav z drugačnim razlogom, tudi odbornika PRI in PSDI.

Pokrajinski vodstvu KD in PSI pa nameravata nadaljevati z razbitjem koalicije z republikanci in socialdemokrati tudi v drugih upravah, kjer je sedaj to sodelovanje. To pomeni Krajevna zdravstvena enota, občine Gorica, Krmin in Gradišče.

V vodstvu Krajevne zdravstvene enote je pravzaprav že sedaj položaj precej nejasen. V vodilnem odboru so trije demokristjani s predsednikom Calzolarijem, dva socialisti, dva komunisti, en socialdemokrat in en republikanec.

Slednji, ki je doma v Gradežu in je sedaj z novo koalicijo izvoljen tudi za župana, je zaradi afere z bolnišnico v Gradežu že pred časom dal ostavko. Socialdemokrat Esposito, nekdanji predsednik KZE in sedanjí podpredsednik, je prav tako odstopil.

Sinoči je bil v Gorici sestanek vodilnega odbora KZE. Pokrajinsko vodstvo KD je naročilo trem zastopnikom te stranke, da dajo ostavko. Enako naj bi napravila tudi dva socialistična predstavnika. Krajevna zdravstvena enota ostaja torej brez vodstva prav v trenutku, ko je treba odločati o pomembnih točkah zdravstvene politike na Goriškem. Zaradi tega tudi ni bilo skupščine KZE, ki so jo napovedovali že za konec januarja. Demokristjani in socialisti obtožujejo republikance in socialdemokrate, da so tudi v deželnem oziroma pokrajinskem merilu na strani njihovih somišljenikov v Gradežu. Sicer sta deželni tajništvi PRI in PSDI obsodili početje Gradežanov. To je napravilo tudi pokrajinsko vodstvo PRI za Goriško. Pokrajinsko vodstvo PSDI pa o tem molči. V njem so močne sile, ki podpirajo stališča socialdemokratov v Gradežu.

Zaradi tega sedaj ni še znano, kaj bo s pokrajinsko upravo. Koalicija KD - PSI - SSK bi razpolagala le z 12 svetovalci, to je s polovico v pokrajinskem svetu. Odborniški mesti republikanec in socialdemokrata bi morali pripasti demokristjanu in socialistu. Ni še znano, kako bo v upravnem odboru KZE, saj bi se ta moral vsekakor obnoviti čez kak mesec, upoštevajoč nova zakonska določila. Ni še znano, če bo kriza segla do Gorice in drugih občin. V Gorici je

bil v ponedeljek predvideni občinski svet odložen in tudi ni znano, kako bo z imenovanjem zastopnikov občine v razne komisije.

Sicer pa so politična vprašanja na Goriškem tudi drugačnega značaja. V Trzinu in Ronkah socialisti sodelujejo s komunisti in socialdemokrati. V Ronkah so v taki koaliciji tudi republikanci. Demokristjanov vse to ne gre v račun. Še posebej ne, ker je Trzin po številu prebivalstva druga občina na Goriškem in peta v deželi. Sedaj se čuje tudi, da bodo socialisti vstopili v levi odbor v Štaranu, kjer so komunisti lani sestavili enobarni odbor.

Stvari so torej zapletene. V prihodnjih tednih bodo politiki imeli celo vrsto sestankov in preverjanj. Vse to v času, ko prihaja tudi do drugačnih pomembnih odločitev. V občinah morajo namreč sklepati o novem občinskem davku TASCO.

Medtem je pokrajinsko tajništvo KPI dalo popolno podporo svoji svetovalski skupini v Gradežu, ki je pomagala pri izvolitvi republikanskega župana. Tajništvo KPI meni, da bo moral novi odbor v Gradežu skrbeti za to, da se rešijo odprta vprašanja, ki zanimajo prebivalstvo tega kraja. V tiskovnem poročilu je tudi izrečena ostra kritika na nekatere časopisne izjave pokrajinskega tajnika socialistične stranke na račun komunistov.

Pogovor v Novi Gorici

Prekvalifikacija statusa prehoda med Podsabotinom in Štmavrom

Predsednik jugoslovanskega dela Stalne mešane komisije za izvajanje Videmskega sporazuma o maloobmejnem potniškem prometu med Jugoslavijo in Italijo Tone Poljšak, se je v Novi Gorici sestal s predstavniki Krajevne skupnosti Kojsko in prebivalcev Podsabotina. Slednji so ga seznanili s predlogi in željami tega dela Brd, da bi prehod za maloobmejni promet v Podsabotinu ohranil sedanjí status, to je da bi ga lahko še nadalje uporabljali za prehode s prepustnicami Videmskega sporazuma. Gre za znane težnje, o katerih so razpravljali tudi na seji Rajonske konzulte za Pevmo, Štmaver in Oslavje. O zadevi so prebivalci Podsabotina poslali na razne naslove tudi posebno vlogo s podpisi. Prehod v Podsabotinu naj bi po teh predlogih in željah ohranil sedanjí status v bistvu zato, ker bi drugačna rešitev prizadela neposredne stike in sodelovanje med prebivalci ustreznega dela Brd v Jugoslaviji in Italiji.

Tone Poljšak je v pogovoru dejal, da je sklep o prekvalifikaciji prehoda Podsabotin iz maloobmejnega v prehod za dvolastnike, sprejela Stalna mešana komisija za maloobmejni promet na svojem zadnjem zasedanju 12. in 13. decembra lani v Novi Gorici. Šlo je za pobudo z italijanske strani, ki da jo je narekovala težnja k varčevanju z mejnim osebjem in sredstvi. Stike med prebivalci Podsabotina, Štmavra in Oslavja bodo ohranjali z ustreznim režimom prehodov tudi potem, ko bo blok v Podsabotinu prekvalificiran v dvolastniškega. Do-

dajmo, da se bo to zgodilo menda v kratkem.

V teku so tudi pogovori za skrčenje urnikov prehodov za eno do največ dve uri dnevno, na nekaterih mejnih prehodih. V poštev prihajata tudi prehod na Rafutu in Mednarodni mejni prehod Učaja pri Kobaridu.

Medtem je Carinarnica v Novi Gorici predlagala pristojnim italijanskim obmejnim organom, da naj bi prehod za maloobmejni promet v Solkanu bil odprt eno uro dlje. Podaljšanje urnika je potrebno zaradi povečanje prometa prek tega prehoda, ki ga beležijo v zadnjem času odkar je mejni prehod v Šempetru zaradi popravil in modernizacije začasno zaprt.

Koncert v avditoriju

Po uspehih koncertih v Massi, Tarantu, Bariju in Arezzu se je dvojica Hae Sun Kang in Veroniqui Foursin predstavila v soboto, 25. januarja v goriskem avditoriju v sklopu Večernih koncertov.

Koncertne turneje, ki jih združuje Lipizer organizira za zmagovalce istoimenskega natečaja za violino, se vedno bolj izkazujejo kot imenitna odskočna deska za mlade talente in obenem kot uspešna reklamizacija samega natečaja. Program, ki sta ga mladi umetnici predstavili, je bil izredno zahteven in kakovosten: Od Bacha (Partita v E-duru) preko Tartinija (Vragov triler, Beethovna (Sonata št. 2), Schuberta (Sonatina) do modernih skladateljev Szymanowskega (Mythes Op. 30) in Wyenawskega (Polonaise brillante). Vse skladbe so bile odigrane brezhibno, prizadeto in hkrati živahno.

Korejska violinistka Kang, katere izvajanje v Gorici že poznamo iz recitalov, ki jih je imela v našem mestu, lahko samo še potrdi milino in čistost svojih izvedb, perfekcionizem in virtuosizem, zraven tega pa fino zadržanost, ki kljub temu pritegne poslušalca.

S svojim barvitim igranjem in dosledno spremljavo je pianistka Veronique Foursin pripomogla, da so violinske teme prepričljivo izstopale pri skupnem igranju, ni pa zaostajala za violinistko v klavirskih solo odlomkih. Dr. Patrizia Nicoletti lo odlomkih. Dr. Patrizia Nicoletti stopu skladb na programu.

darovi in prispevki

Za goriški Zeleni križ so z raznimi nameni prispevali: Anna Ciuffarin, Stefania Ciuffarin, Bruna Ciuffarin Barbieri 150 tisoč lir, Anita Rossani 30 tisoč lir, sestre Armano 20 tisoč lir, Maria Policardo 20 tisoč lir, družina Policardo 30 tisoč lir, Giuseppina Plesnizer 20 tisoč lir, Elisabetta Ciuffarin vdova Gallino 100 tisoč lir, Elisabeta Ciuffarin 50 tisoč lir.

Ob 50-letnici poroke darujeta Štefanija in Ludvik Nanut 100 tisoč lir za Kulturno društvo Oton Župančič v Štandrežu. Ob praznovanju zlate poroke Štefanije in Ludvika Nanuta so darovali hči Zalka ter sinova Danilo in Ivo 60 tisoč lir za vzdrževanje spomenika NOB v Štandrežu.

V počastitev spomina Amalije Butolo darujeta Vilko in Danica Cotič 30 tisoč lir za Podporno društvo za Goriško.

Namesto cvetja na grob Marije Pahor darujeta Miro in Pepa Košuta s Kontovela 110.000 lir za društvo krvodajalcev v Sovodnjah.

kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 »Rambo II.«. CORSO 18.00—22.00 »L'anno del drago«. Prepovedan mladini pod 14. letom. VITTORIA 17.30—22.00 »Cristine star penetrations«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR Zaprt. COMUNALE Zaprt.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00 »Mladi zaljubljeni zdravniki«. 20.00 »Plačanec«. SVOBODA 19.30 »Ženska v rdečem«. DESKLE 19.30 »Butnskala«.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Centrale, Trg Republike, tel. 72-341.

PROGREBI:

Danes v Gorici ob 11. uri Rosa Casagrande vd. Cantelli iz splošne bolnišnice v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče.

Drevi otvoritev v avditoriju

Problemi urbanistične ureditve Gorice in Nove Gorice

V goriskem avditoriju bodo drevi ob 18.30 odprli razstavo o arhitekturi in urbanistični zgodovini mesta. Prireja jo združenje goriskih arhitektov. Pripravili so jo v sodelovanju z goriško občino ter pokrajino in z društvom primorskih arhitektov iz Nove Gorice ter s finančnim prispevkom Kmečke banke. Razstava bo odprta do 15. februarja (vsak dan od 10.30 do 12.30 in od 17.30 do 19.30, ob praznikih pa od 10.30 do 13. ure).

Do razstave prihaja na pobudo tukajšnjih arhitektov, ki hočejo ovednotiti to področje. Ker bodo na razstavi prikazani tudi trenutni arhitektonskega razvoja Nove Gorice, sodelujejo tudi arhitekti iz sosednjega mesta. Gre za nadaljevanje sodelovanja, ki se je pričelo že pred nekaj leti. Lani so v Šmartnem v Brdih goriški in novogoriški arhitekti priredili skupno razstavo tudi Fabianijskih del.

Arhitekti hočejo vzbuditi med publiko pozornost na razvoj goriskega mesta z urbanističnega vidika in tudi na to kar oni sedaj pripravljajo. Razstava, na kateri bodo videli okrog šestdeset panojev, je razdeljena v dva dela. V prvem bomo lahko videli razvoj Gorice od 18. stoletja do petdesetih let našega stoletja, t.j. do trenutka, ko je bila začrtana nova držav-

na meja. Posebno pozornost bodo posvetili preučevanju obeh urbanih središč, Gorice in novega mesta, ki je zrastle onkraj meje. V drugem delu pa bodo razstavljeni osnutki goriskih arhitektov. Vsakdo med njimi je svobodno izbral svoja dela, tako da bo razstava kar se da raznolika.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Pontoni & Bassi, Raštel 52, telefon 83-349.

Novi urniki mejnih prehodov

Na podlagi sklepov Mešane komisije za izvajanje videmskega sporazuma o maloobmejnem prometu sta vodstvu goriske in novogoriške mejne policije oblikovali nove, skrajšane urnike odprtja treh prehodov 2 kategorije. Novi urniki stopijo v veljavo s ponedeljkom, 17. februarja na mejnih prehodih na Rafutu, v Števerjanu in pri Vipolzah. Na posameznih prehodih bodo v prihodnjih mesecih delovali s sledečim urnikom.

RAFUT: februarja od 8.30 do 17. ure; marca od 7.30 do 17. ure; aprila

od 7.30 do 19. ure. Prehod bo zaprt ob nedeljah in v dnevih, ki so v Italiji ali Jugoslaviji priznani kot praznični.

ŠTEVERJAN: mejni prehod na Humu bo po novem urniku februarja in marca odprt ob delavnikih od 7. do 18. ure, aprila pa od 7. do 18.30. Ob nedeljah bodo prehod odpirali uro kasneje, ob 8. uri.

VIPOLŽE: prehod bo februarja in marca odprt vsak dan od 6. do 18. ure, v mesecu aprilu pa od 6. do 19. ure.

Oba dokumenta morata biti izdana v zadnjih dveh mesecih. Nadalje je treba predstaviti zdravniško potrdilo vojaškega zdravnika ali zdravnika KZE, ki opravlja službo nekdanjega občinskega zdravnika, staro ne več kot mesec dni in z overovljenim podpisom, iz katerega mora izhajati: da prosilec ne trpi zaradi telesnih ali psihičnih motenj, ki bi mu preprečevale varno uporabo plinov, da ne kaže znakov motenj zaradi alkohola ali mamil, da njegovi čuti za vonj, sluh in vid izpolnjujejo predvidene minimalne standarde (da sliši tih glas z razdalje 8 m in da z obema očesoma premore vsaj 14/10 vida).

Predložiti je treba tudi kolek v vrednosti 2.500 lir in, v primeru da je na izkaznici že izrabljen ves prostor za obnove, sliko s podpisom na hrbtni strani.

Izgubljeno-najdeno

V uradu mestnih stražnikov imajo na razpolago sledeče predmete: tri motorna kolesa, kolo tipa »cross«, dve zložljivi, tri ženska in eno moško kolo, sponko iz dragocene kovine, verižico iz dragocene kovine, par sončnih očal in dva para očal za vid, denarnico z denarno vsoto, majico, več snopov ključev. Kot običajno obveščajo, da lahko predmete dvigne kdor dokaže, da je njihov zakoniti lastnik.

V spomin Marije Koritnik-Pahor

Pred dnevi so pokopali Marijo Koritnik vd. Pahor. Pokojna se je rodila 20. 6. 1899 v družini veleposestnika Valentina Koritnika v Dolenji vasi pri Senožečah. Po končani osnovni šoli je obiskovala tečaj nemščine in gospodinjsko šolo šolskih sester v Tomaju.

Po prvi svetovni vojni se je poročila s Francem Pahorjem s Poljan pri Doberdobi in skupaj sta ustanovila novo domačijo v Sovodnjah ob Soči. Kljub težkim časom sta vseh šest otrok vzgojila v narodnozavednem duhu. Najstarejši Vladimir se je že zelo mlad začel udeleževati v boju proti fašizmu; in kot je bil že prej njen dom odprt vsem bogoslovcem goriskega semenišča, prijateljem brata Franca Koritnika, tako je tudi za sinove sošolcev bil vedno kruh na mizi. Vedno je imela posluh in rado darno roko za vse potrebne. Kljub hudi nevarnosti, ki je pretila vsej družini, je vsak teden pekla kruh, da so ga potem nosili v taborišče v Gonarsu. Ko so Vladimira zaradi njegovega delovanja zaprli najprej v Renčah, potem pa ga premestili v rimsko jetnišnico Regina Coeli, je hrabro še naprej podpirala NOB. V njeni hiši so našli zatočišče ranjeni in preganjeni partizani. Mož Franc je kljub skrbi za številno družino oskrboval Gradiškuto in primorske odrede partizanske vojske s prepotrebnimi živili.

Po končani vojni vihri so jo čakale še težke preizkušnje. Najprej ji je umrl zaradi tetanusa najmlajši sin Edi, 1982 pa je prav tako tragične smrti umrl sin Marij na službeni poti v Jugoslaviji.

Kljub zunanjim krhkosti je vse to hrabro prenesla. Od moževe smrti 1968 je po lastni izbiri živela sama v veliki hiši Pahorjevih ponosna na uspehe svojih otrok in vnukov. Do zadnjega je hotela biti samostojna. Obdelovala je svoj vrt in budno sledila vsem dogodkom v bližnji in daljni okolici.

Že od vsega začetka je bila zvesta bralka Primorskega dnevnika in večine periodičnega tiska v zamejstvu.

Prešernova proslava v Dolu

V Dolu bo tamkajšnje kulturno društvo Kras nocoj proslavilo Dan slovenske kulture. Prireditve bo v prostorih osnovne šole na Palkiščih s pričetkom ob 20. uri. Pred pričetkom kulturnega sporeda si bodo lahko obiskovalci ogledali razstavo slik Lojzeta Spacala, ki so jih kulturnemu društvu posodili nekateri domačini.

Kulturni spored obsega recital z glasbo in dramskimi vložki, ki so ga pripravili gojenci goriskega dijaškega doma Simon Gregorčič pod vodstvom mentorja Stena Vilarja. Recital o Cankarju nosi naslov »Le enkrat še, da bi videl njen obraz«. Za kulturni užitek in prijetno počutje bo poskrbel še mladinski pevski zbor Oton Župančič iz Štandreža, ki bo nastopil pod vodstvom Elde Nanut.

Odprta vprašanja Ločnika

Rajonski svet v Ločniku je pred dnevi priredil srečanje s prebivalstvom, na katerem so ob prehodu v novo leto skušali podati oceno o delovanju rajonskega sveta v lanskem letu, o odprtih vprašanjih, ki najbolj zanimajo prebivalce v rajonu in o prizadevanjih v bodočem delovanju. Predsednik sveta Mario Perco se je vseh teh vprašanj dotaknil v izčrpnem poročilu o življenju in delovanju ne samo rajonskega sveta, ampak cele ločniške skupnosti.

Ločnik je Perco obravnaval kot vas v okviru goriske občine, v kateri — kot je navedel — živi 3.678 prebivalcev (47 manj kot pred enim letom). Pozornost rajonskega sveta je v preteklem letu, kljub večmesečnemu vodilnemu premoru v delovanju, padla

predvsem na urbanistična vprašanja in odnose z občinsko upravo. Na področju javnih del sta že skoraj zaključena dva železniška podvoza, za tretjega pa mora občinska uprava še izpolniti nekatere obveznosti. V tem okviru bodo morali preurediti tudi bližnje ceste. Perco je tudi omenil razširitev ceste proti Gradiškuti, za katero je pristojna pokrajinska uprava, in ureditev ceste k opekarni, ki jo bo finansirala briška gorska skupnost.

Med pomembnejšimi posegi, ki jih bodo morali urediti v prihodnjih mesecih, je predvideno popravilo osnovne šole, ureditev športnega igrišča, rajonski svet pa si prizadeva tudi za razširitev pokopališča.

Na skupščini je bil nato govor o kulturnem življenju, ki je v Ločniku dokaj pestro. Poleg raznih društev in krožkov, ki si prizadevajo, da bi ohranili živo domačo furlansko kulturo, se je tudi rajonski svet aktivno vključil v kulturno življenje s prirejanjem večerov furlanske literature.

razna obvestila

Mladinski odsek KD Sovodnje priredi v nedeljo, 9. februarja pustni ples v domačem Kulturnem domu. Pričetek ob 20.30. Zaželele pustne šeme.

Predstavil je nad 40 svojih del

Velik uspeh slikarja Možine na zadnji razstavi v Trstu

V bogati, živahni in hkrati raznoliki povojni likovni stvarnosti, ko so se slogi in tehnike tako pogosto menjavale, smo bili Slovenci vedno in povsod ustvarjalno prisotni. V nekaterih primerih so naši zamejski likovniki zavzemali celo pionirske položaje na našem področju. Eden takih je tudi Livio Možina, ki je pred par dnevi razstavljal v tržaški občinski galeriji. Čeprav se je škedenjski mojster v petnajstih letih, odkar javno nastopa, v svoji stroki že krepko uveljavil, moramo o njem spregovoriti kaj več, kajti prvih pet let je pogosto razstavljal v Trstu in na Tržaškem nasploh, nato je nekako utihnil in razstavljal le drugod po Italiji in se šele lani ponovno vrnil pred tržaško občinstvo v galeriji »Tribbio«, sedaj pa, kot smo rekli, v občinsko galerijo.

Govoriti o Mozinovem slikarstvu ni lahko, ker ga v resnici ne moreš vključiti prav v noben čisti slog, pa čeprav ni nikakega dvoma, da je najbližji »hiperrealizmu«, to je tistemu stilu, ki je nenadoma izbruhnil in zaživel leta 1960, se naglo iz Amerike razširil v Evropo in se kaj kmalu v Ameriki izživel, v Evropi pa še nadaljuje svoje bolj umirjeno življenje. Nastal naj bi bil kot odgovor na pogosto neprepričljivo abstraktno likovno govorico, ki se je v času po drugi svetovni vojni, rekli bi, kar razbohotila v najrazličnejših svojih enačicah. Hiperrealizem se je kazal, oziroma se kaže oziroma, izraža v nekakšni tekmi slikarja z realnostjo, saj likovnik skuša motiv prikazati v vsej njegovi popolnosti in sicer tako kar se tiče barve, kot tudi kar zadeva mo-

stivne podrobnosti. Od tod tudi naziv sloga, torej »hiperrealizem«, kar pomeni še več kot realizem, še več kot stvarnost.

In v tem je Livio Možina vsekakor mojster. Včasih bi zares ne znal ločiti motiva, to se pravi stvarnosti od njene upodobitve. Hkrati pa je zanj značilna še ena posebnost: ostal je namreč domač. Svoje motive izhaja ali doma na svojem domu, oziroma na svojem dvorišču, ali pa v svoji bližini, konkretno na našem Krasu, to stran ali onstran meje, vendar pa v glavnem v svoji sosesčini. Kvečjemu stopi še kdaj po motiv kam v bližnjo slovensko Istro.

Tokrat je Možina razobesil na stene tržaške občinske galerije nič manj kot 42 svojih del, v pretežni večini manjših ali zelo zelo majhnih olj in le nekaj nekoliko večjih platen. Kar se motivike tiče, je na razstavi še naj-

več Krasa in to živobarvne jesenske motivike, ko prevladujejo tople rjave barve in rdeči ruj, tako v čisti pokrajini, kot tudi v motivih, ki prikazujejo kmečko domačnost, živino na paši, kokoši na dvorišču ali pa tudi že obran latnik, ko je z njega odpadlo tudi že skoraj vse listje, ki je seveda vse rdeče. Tokrat je pripravil tudi štiri serije malih olj, ki prikazujejo pokrajino, vendar pa v nobenem primeru ne gre za sicer klasične štiri letne čase. Končno sta tu dva večja zimska motiva: veliko olje, ki prikazuje Kras v oklepu snega in ledu, pa tudi le zasneženi Kras. Bolj malo je tokrat značilnih Mozinovih tihožitij.

Vsekakor je mojster dal tokrat na ogled razmeroma mnogo platen, kar dokazuje, da zelo veliko dela. Eno njegovih olj pač ni katerokoli olje. Vsako njegovo platno zahteva zelo veliko ur in tudi dni zavzetega dela.

(Fre)

Bila je pomembno zbirališče izobražencev

125 let »Slavjanske čitalnice« v Trstu

Prav pred 125 leti je bila v Trstu ustanovljena »Slavjanska narodna čitalnica«, prva takšna ustanova med Slovenci, medtem ko so podobna društva že prej imeli drugi slovanski narodi v Avstriji.

»Slavjanska čitalnica« je imela svoje prostore v palači, kjer je sedaj Banca commerciale italiana na vogalu Ul. Dante in Trga Mazzini, svoj ustanovni občni zbor pa so imeli člani v rodoljubi, kot so se sami imenovali, v

nekdanjem hotelu Grande na pravtako nekdanjem Trgu Grande, ali sedaj Trgu Unità.

Že ime samo pove, da to ni bilo le slovensko čitalniško društvo, temveč, da so se v njem zbirali Hrvati, Srbi, Čehi in tudi Poljaki, ki so na tem področju živeli. V programu svojega delovanja je čitalnica vključila nastope pevskih zborov, razne igre, recitacijske večere in seveda ples, v njeni organizaciji pa so bili tudi jezikovni tečaji, ki jih je nekaj časa vodil tudi Fran Levstik in še predavanja, ki so jih imeli med drugimi Maks Pleteršnik, urednik »Slovensko-nemškega slovarja«, prof. Janez Jesenko in pesnik Franc Cegnar.

Čitalnica je bila za tedanje čase ne samo pomembno zbirališče slovenskih intelektualcev, temveč tudi ustanova, ki je želela v svoje delovanje pritegniti tudi delavski razred in tako postati nekakšna učilnica za vse sloje slovanskega, predvsem slovenskega ljudstva.

Za čitalnico v Trstu so kasneje zrasle podobne ustanove še na Opčinah, pri Sv. Ivanu, v Škledju in še drugod.

radijski odmevi - radijski odmevi

Ali jeste galebe?

Norveška radijska igra, nosilka prve nagrade »Prix Italia«, pripoveduje o življenju odrasčajoče Kristine Larsen, ki se prebija proti svojim sanjam — želi namreč postati gledališka igralka — preko strašnih medvojnih razmer in raznovrstnih ponižanj, ki jih mora doživljati kot kurirka, gospodinjska pomočnica in prisiljena partnerka opolzkega denarnika. V norveškem Bergenu se odvijajo neizpolnjeni dnevi, nihajoči med upanjem in praznino, dekle odrasča in vpija vase nemško okupacijo, nastope (gledaliških) direktorjev, ljubezenska snubljenja in zalozovanja bolj ali manj simpatičnih, prav gotovo pa ne sanjsko lepih interesentov, čas odteka hitro, vse prehito in ko bo Kristina rodila mnogo prestaremu izkoriščevalcu o troka in ga bodo dali v rejo nikdar uresničene nacistične superdržave, tedaj se bo mozaik pravzaprav sklenil povsem do kraja, življenje bo izvirglo samo sebe v docela popače-

no in istočasno realno podobo in v pričetku ostro odklonilna možnost u-zivanja galebega mesa bo postala skorajda normalno dejstvo, ki potrdi vse ostale dogodke.

V prevodu Darinke Hribar, z glasbo Anastazije Purič in v režiji Borisa Kobala, je nastala igra, ki je pred avditorij ves čas prihajala v strnjenih radiofonskih ritmih: predvsem režija si je s pomočjo deklatskega zbora zamislila predlogo kot stalno prehitavanje dogodkov, ki osrednjo junakinjo pravzaprav ves čas odplavljajo, odplavljajo nekam na rob, v drugi plan, iz katerega se skuša sicer vitalna Kristina brez pravega uspeha pomakniti v svetlobo, v lepšo podobo sveta in teške sedanjosti. V ostrih in hitro odrezanih ritmih, drveči montaži, je odplavljanje doživelo svoje posebnosti, pripetljaji si sledijo v takó zgoščenem zaporedju, da pomenijo v bistvu že blokado, ki duši osrednjo junakinjo in jo slednjič pribije točno tja, kjer in kamor so pribiti vsi razen svetlo upajočih mladih in do- raščajočih ljudi.

Nemara je bila izvedba nekolikanj predolga, ali pa bi bilo treba zornik kot obrniti in zaobrtni, prav gotovo pa je neusmiljenost nizanja dogodkov, izražena z zaporedjem prizorov in radijskih izrazov, dosledno in prodorno izražala poslednjo izpoved igre. Znotraj takó zasnovane »predstave« je Maja Blagovič občuteno iskala svet, ki ga ni; Silvij Kobal in Bogdana Bratuž kot oče in mati, sta z vsem zoperstavljanjem podčrtila igro življenja; Mirko Sardoč si je shrljivo dramaturško linijo receptov za pripravljanje divjačine, tudi galebov, zamislila v smislu neodgovorne kulinarčne poznavalke, ki ji ni mar življenjske prisposobe, katero v bistvu ves čas kruto zastopa; plastična sta bila tudi mladi ribič Nikolaj Toneta Gogale ter gospodinjin sin Stojana Colje — slednji dokazuje svojo izrazno moč v karakternih vlogah, ki so mu premalo kratke podeljene; in slednjič je z decentno in prefinjeno igro prepričal Stane Starešinič v vlogi zvodniškega pa tudi na moč dvojnega in prikritega Olsena.

Prav gotovo izvedba, ki je več kot dostojno predstavila nekoliko ne- navadno, izrazito in pravzaprav precej kruto prisposobo in doživetje sveta, ki se razkriva na koncu koncev v dolgi in varljivi cesti brez pravega izhoda.

JANEZ POVŠE

Ob podelitvi nagrade Nonino Claudu Leviju Straussu in Nutu Revelliju

Preprost in pošten kmečki svet ostaja v vseh nas

Ni ga sodobnega italijanskega pisatelja, ki ne bi bil dobil vsaj ene od znanih literarnih nagrad Viareggio, Campiello, Strega, ki ga ne bi bili fotografirali in televizijski snemalci ovekovečili v svoje aparate v Saint Vincentu, Stresi, Rimu, Benetkah, Taormini, Chiancianu, ali kateremkoli drugem kraju, kjer se dandanes na pretek delijo literarne nagrade. Ker te pomenijo tudi toliko in toliko več prodanih romanov in drugih knjig, potem je čisto razumljivo, da se za nagrade potegujejo tudi založniki. Marsikaj, ko ob koncu leta ugotavljamo, kdo vse je dobil v tistem letu literarno nagrado, čudno ugotovimo, da je ta velika založba dobila s svojimi književniki toliko nagrad, druga spet toliko, tretja prav tako in tako naprej. Leto kasneje spet pogledamo, kako je s stvarjo, pa ugotovimo, da je prišlo do rotacije. Vsakdo je ostal pri svojem, nihče ni bil prizadet. Se najmanj pisatelji, ki jim vsako povečanje naklade pomeni tudi povečanje honorarja.

Sicer pa je Italija dežela, kjer ljudje knjige premalo berejo. Lažje je za pevca lahke glasbe doseči milijon prodanih gramofonskih plošč in kaset kot pa znanemu pisatelju, ki ima svoja dela prevedena in tuje jezike, doseči petdeset tisoč prodanih izvodov enega samega romana. Kaj pa še pesmi! Če se tiskajo v tisoč izvodih, ki jih v glavnem kupijo pesnikovi prijatelji, je to že velik uspeh. Gianni Rocca, pomočnik glavnega urednika uglednega dnevnika La Repubblica, je v Gorici dejal, da je njegova monografija o generalu Cadorni, ki je izšla pred letom dni pri Mondadoriju, dosegla izredno naklado 15.000 izvodov, in da je to v italijanskem literarnem svetu pravi best-seller. V angleškem govorečem svetu bi bil s tako naklado pogorel, je še dejal Rocca. Take nizke naklade niso nič čudne-

ga. Mario Soldati, danes priljubljen pisatelj romanov in povesti, je svoje prvo delo, zbirko povesti, izdal sredi dvajsetih let nekeje v Piemontu. Prvi prevod nekega Soldatijevega dela, ene teh povesti, ki jo je poslovenil naš Andrej Budal in ki je zagledala luč v Koledarju Goriške matice le par mesecu po izidu originala, je bila tiskana v pet tisoč izvodih, kar šestkrat toliko od v originalnem italijanskem jeziku napisane zbirke. To je ugotavljal sam Mario Soldati, ko sem mu pred leti pokazal Budalov prevod, za katerega sploh vedel ni. Ker je njegova druga žena Hrvatica, iz Gorskoga Kotarja, in ker sinova znata hrvaško, je tudi takoj ugotovil, da gre za jezik, ki je zelo podoben hrvaščini.

Te misli o nakladah knjig in o literarnih nagradah so mi prihajale na misel, ko sem prejšnjo soboto v zganjarni Nonino v Percotu, mali podjetniški vasiči blizu Vidma, bil prisoten na letošnjem nagrajevanju, že dvajsetem po vrsti, nagrajevanju, kjer obrtno-industrijska podjetnost se povezuje z literaturo, ljubezniško do kmečkega sveta in dobršno mero reklame. Mario Soldati, ki predseduje žiriji že dolgo vrsto let, je stalno mečkal v ustih svoj »mezzotosciano« in ugotavljal, da je Furlanija še zadnji košček evropskega sveta, kjer je ohranjena ljubezen do starih kmetijskih navad in še posebej do starih kmečkih jedi.

Na to nevsakdanjo svečanost v zganjarno, kjer nekaj desetlin delavcev pripravljajo pod spretnim strokovnim vodstvom lastnika Benita Nonina specialna žganja, ki se zelo dobro prodajajo in ne manjkajo v kleti najbolj petičnih oseb, je prišlo tudi letos okrog štiristo gostov. Prišli so literati, novinarji, klienti, prijatelji iz vse Italije, pa še nekateri iz kake druge evropske dežele. Najprej, kot

Claude Levi - Strauss

vedno, sprejem pod veliko tovarniško lopo, kjer so delavci žgali posebna žganja in jih seveda ponujali gostom, ki so imeli na voljo tudi karnijski pršut, salamo ovito v zelenjavo in začimbah, klobase in frico, vse to zalito s prijetnim verduzzom. Potem pa za obloženimi mizami v tovarniški hali -skladišču, ki se za to priložnost spremeni v veliko restavracijo, kjer te servirajo v karnijsko narodno nošo oblečena dekleta, ki ti prinesejo na mizo karnijske dobrote, ki jih pripravljajo s svojimi kuharicami nič manj kot znani Gianni Corsetti, gostilničar najbolj tipičnega karnijskega gostišča, tistega hotela Roma v Tolmeču, kjer se moraš telefonsko najaviti, če hočeš, da ti bo kaj dal na mizo.

No, sredi vsega tega gastronomskega vrveža, se na odr pred mikrofonom vrtil in dirigiral Gianola Noni-

no, soproga mojstra, ki skrbi za izdelavo sortiranih žganj in ki ji furlanski prijatelji pripisujejo trgovsko in reklamno žilico, da je znala iz male žganjarne napraviti veliko podjetje, ki pošilja žganja v specialnih steklenicah (ki ostanejo lahko za okras v vsakem stanovanju, potem ko so ostale prazne) po vsem svetu. Vse to pa ji je uspelo, ne da bi plačevala drage časopisne ali televizijske reklame. Denar raje vloži v literarne nagrade, v velike pojedine. Pa bodo vsi dnevniki, tedniki, mesečniki govorili o tej nagradi in jo povezovali z žganjem. Prav tako delamo mi v tem trenutku. Petdeset, sto, morda več milijonov lir bo sorazmerno bolj uspešnih kot desetkratna vsota plačana v izrazito reklamne svrhe.

Literarna nagrada Nonino je nastala v prvi polovici sedemdesetih let. Najprej je imela le opek furlanski značaj. Dobili so jo novinarji za kak članek v specializiranih revijah, za tehnične spise, za filmske oziroma televizijske zapise. Pa še nekatera kmetijska posestva so dobila nagrade. Zato ker so skrbeli za ovrednotenje posebnih sort trt, posebnih sort grozdja, iz katerih tropin so potem Noninovi pričeli izdelovati posebne sorte žganja.

V kasnejših letih je nagrada Nonino pogledala čez pokrajinske in deželne meje, v Italijo, pa čeprav je ohranila še vedno posebno zanimanje za furlansko podeželsko realnost. Pa še novinarji so ostali vedno v posebnem zanimanju ocenjevalne žirije. Giuseppe Lisi, Gina Marpillero, Mario Rigoni Stern, so dobili prve nagrade. Leta 1983 je prišel na vrsto Leonardo Sciascia in že smo bili v vrhu sodobne italijanske literature.

Pred dvema letoma literarna nagrada Nonino že gre v svet, prekorači italijanske meje. Prvo mednarodno

nagrado dobi brazilski pisatelj Jorge Amado, italijansko nagrado pa Piero Camporesi. Lani je bil v mednarodnem merilu na vrsti črnski senegalski pesnik Leopold Sedar Senghor, italijansko nagrado pa je dobil novinar Giorgio Bocca.

Letos je mednarodno nagrado dobil antropolog Claude Levi-Strauss. Nuto Revelli pa je bil ocenjen kot dobitnik nagrade med Italijani. Za delo iz furlanskega sveta je bil nagrajen Nico Naldini za knjigo »Nei campi del Friuli«, v kateri opisuje mladinske dogodivščine skupno s Pier Paolom Pasolinijem. Pokrajinska uprava v Pordenonu pa je dobila tehnično nagrado, ker skrbi za ovrednotenje starih sort trt.

Nuto Revelli, Piemontezan, navezan na svojo zemljo, je pri Einaudio izdal celo vrsto povesti in romanov o življenju na podeželju. Govori o povratnikih iz vojne, o kmetih, o ženskah, govori predvsem o ljudeh, ki so vedno bili potisnjeni v stran.

Claude Levi Strauss, že skoro osemdesetletni oče, med očeti strukturalizma, znan antropolog in raziskovalec, profesor na številnih univerzah, neumorni pisec, je na svojem zahvalnem govoru v Percotu povedal, da moramo ohraniti stare navade in običaje v današnjem svetu, ki ni le več svet plastike, marveč že svet kompjuterjev. Ročno delo obrtnika in kmeta sta sila pomembna tako za nadaljnji razvoj človeštva kot za ohranitev starih vrednot, ki jih ne smemo zavreči v trenutku ko dominirajo nove tehnologije. »V trenutku ko ste meni, zaradi mojega raziskovalnega dela, dali nagrado«, je še dejal Levi Strauss v Percotu, »ste dokazali, da si prizadevate ohranjati in varovati te stare navade.« A koliko časa še, bi se vprašali mi?

MARKO WALTRITSCH

Smučanje: na včerajšnjem superveleslalomu za SP

Girardelliju je vendarle uspelo

CRANS MONTANA (ŠVICA) — Luksemburčan Marc Girardelli je na včerajšnjem superveleslalomu osvojil svojo prvo zmago v tej sezoni in s tem tudi zopet prevzel vodstvo na skupni lestvici za svetovni pokal.

Girardelli je tako osvojil 18. pokalno zmago in tretjo v superveleslalomu. Na drugo mesto se je uvrstil Zahodni Nemec Markus Wasmaier, na tretje pa Švicar Peter Müller.

Italijani se tokrat niso izkazali. Najboljšo uvrstitev (17. mesto) je osvojil Heinz Holzer. Zelo poprečni so bili tudi Jugoslovani. Rok Petrovič je osvojil 31., Čizman 35., Benedik 54. in Kuralt 60. mesto. Križaja v Crans Montani ni bilo.

VRSTNI RED VELESALOMA: 1. Girardelli (Luks.) 1'47"34; 2. Wasmaier (ZRN) 1'47"48; 3. Müller (Švi.)

Marc Girardelli

1'47"64; 4. Heinzer (Švi.) 1'47"65; 5. Stock (Av.) in Eder (ZRN) 1'48"05; 7. Alpiger (Švi.) 1'48"22; 8. Schick (ZRN) 1'48"32; 9. Strolz (Av.) 1'48"33; 10. Enn (Av.) 1'48"41; 17. Holzer (It.) 1'49"16.

LESTVICA SUPERVELESALOMA ZA SP: 1. Müller (Švi.) 40; 2. Wasmaier (ZRN) 35; 3. Zurbriggen (Švi.) in Girardelli (Luks.) 25; 5. Heinzer (Švi.) 24. točk.

SKUPNA LESTVICA ZA SP: 1. Girardelli (Luks.) 167; 2. Müller (Švi.) 164; 3. Wirnsberger (Av.) 137; 4. Stenmark (Šve.) 127; 5. Petrovič (Jug.) 125; 6. Wasmaier (ZRN) 119; 7. Zurbriggen (Švi.) 115; 8. Strolz (Av.) 95; 9. Maier (It.) 94; 10. Križaj (Jug.) in Alpiger (Švi.) 90.

V petek bo na vrsti smuk za SP v Morzineu.

Smučanje: slalom za SP na Piancavallu

Prvo slavje Charvatove

Mateja Svet (Jug.) odlična četrta - Domačinke razočarale

PIANCAVALLO — Čehoslovajka Olga Charvatova (letnik 1962), profesor telesne vzgoje, je včeraj v Piancavallu na odlično pripravljeni progi osvojila svojo prvo pokalno zmago. Polivalentna čehoslovaška smučarka je zmagala na včerajšnjem slalomu pred Francozinja Perrine Pelen in Švicarko Brigitte Örtli.

Odlično četrto mesto si je prislužila mlada Jugoslovanka Mateja Svet, pokalne točke pa je osvojila tudi Veronika Šarec z 11. mestom.

Povsem pa so odpovedale Italjanke. Še najboljša je bila Daniela Zini s 16. mestom, medtem ko se je morala Bonfinijeva zadovoljiti z mestom nižje.

VRSTNI RED SLALOMA: 1. Charvatova (ČSSR) 1'28"08; 2. Pelen (Fr.) 1'28"11; 3. Örtli (Švi.) 1'28"19; 4. Svet (Jug.) 1'28"31; 5. Strolz (Av.) 1'28"35;

6. Hess (Švi.) 1'28"46; 7. Mogore (Fr.) 1'28"68; 8. Steiner (Av.) 1'28"79; 9. Kronbichler (Av.) 1'28"85; 10. Landstätter (Av.) 1'28"97; 11. Šarec (Jug.) 1'28"99; 16. Zini (It.) 1'30"11; 17. Bonfini (It.) 1'30"15.

LESTVICA SLALOMA ZA SP: 1. Hess (Švi.) 95; 2. Steiner (Av.) 83; 3. Pelen (Fr.) 59; 4. Schneider (Švi.) 45; 5. Landstätter (Av.) 43.

SKUPNA LESTVICA ZA SP: 1. Hess (Švi.) 186; 2. Walliser (Švi.) 186; 3. Schneider (Švi.) 170; 4. Figini (Švi.) 153; 5. Örtli (Švi.) 136.

Danes ženski veleslalom VALZOLDANA (BELLUNO) — V Valzoldani bo danes ženski veleslalom za SP. To je prvič, da je v tem kraju kaka pokalna tekma za SP.

Nogomet: Italija - ZRN (under 21)

Včeraj v Salerno brez zmagovalca

Italija — ZRN 1:1 (0:0)
STRELCA: v 82. min. Gaudino, v 89. min. Carobbi.

ITALIJA: Zenga, Ferri, Carannante (od 46. min. Carobbi), De Napoli, Bonetti, Prognna, Donadoni, Giannini, Mancini (od 46. min. Borgonovo), Filardi (od 77. min. Berti), Baldieri (od 67. min. Comi).

SALERNO — V včerajšnji prijateljski nogometni tekmi reprezentanc pod 21. letom sta Italija in Zahodna Nemčija igrali neodločeno.

Čeprav so imeli gostje terensko premoč, pa bi lahko »azzurri« žele v prvem polčasu povedli, toda sodnik jim ni dosodil vsaj ene več kot očitne 11-metrovke.

Ko je vse kazalo, da bodo Zahodni Nemci osvojili zmago, saj so dosegli zadetek osem minut pred koncem z Gaudinom, pa je Italija malo pred iztekom srečanja izenačila s Carobbijem.

V italijanski reprezentanci sta bila najboljša De Napoli in Donadoni.

Nogomet: danes ob 14.30 v prijateljski tekmi v Avellinu

Le »prijateljsko« med Italijo in ZRN?

AVELLINO — Svetovni prvak proti podprvaku; dve različni nogometni šoli; od nekdanj velika nogometna rivala si bodo torej danes v prijateljskem srečanju v Avellinu stali nasproti. In to le nekaj mesecev pred mundialom v Mehiki.

Tekma med Italijo in ZRN naj bi bila vx vsakem primeru prava nogometna poslastica. Poraja pa se vprašanje, če bodo nogometaši v tem srečanju dali vse od sebe. Prvenstvene obveznosti pa tudi dejstvo, da bosta v reprezentanci ZRN igrala »Italijana« Rummenigge in Briegel, bodo verjetno dali tej tekmi še »poseben prijateljski značaj«.

Navijači, ki bodo do zadnjega kotička napolnili stadion v Avellinu sicer upajo, da bo tudi v tem srečanju prišla na dan že tradicionalna rivaliteta med reprezentancama in da bodo pričla zanimivemu boju in lepi nogometni predstavi.

Naj omenimo, da so »azzurri« v dosedanjih 19 tekmah z Zahodnimi Nemci kar desetkrat zmagali in petkrat igrali neodločeno. Bodo danes Beckenbauerji varovanci delno popravili ta negativni obračun? Po drugi strani bo tudi zanimivo videti dvoboj med Interjem in Rummeniggejem in neobičajni italijanski napadalni par Altobelli-Serena.

POSTAVI

ITALIJA: Galli (Tancredi), Bergomi, Cabrini, G. Baresi, Vierchowod, Tricella, Conti, Bagni, Serena, Ancelotti, Altobelli.

ZAHODNA NEMČIJA: Schumacher, Buchwald, Fürster, Augenthaler, Herget, Briegel, Rolff, Matthaus, K. Allofs, Magath, Rummenigge.

SODNIK: Ioan Igna (Romunija).

Srečanje se bo pričelo ob 14.30 in ga bo neposredno prenašala italijanska TV (drugi spored).

REKORD V ENOURNI VOZNJI

Braunu zopet spodletelo

SANTIAGO — Zahodnonemškemu kolesarju Gregorju Braunu je zopet spodletel poskus, da bi izboljšal svetovni rekord v enourni vožnji (ne na nadmorski višini). Rekorder tako ostaja Danec Hans Ørsted z 48 km in 144 m.

Paoletti profesionalcec

SANTIAGO — Italijanski amaterski rekorder v enourni vožnji Roberto Paoletti je izjavil, da bo prestopil med profesionalce. Paoletti, rojen v Avstraliji pred 23 leti, trenutno živi v Bresciji.

Od danes v Genovi italijansko dvoransko atleško prvenstvo

GENOVA — Danes se bo v Genovi pričelo 17. italijansko atleško dvoransko prvenstvo. V središču pozornosti današnjega dne bo gotovo »veteranka« Sara Simeoni, ki je z dvema zmagama (Firence in Budimpešta) začela letošnjo sezono.

Košarka: drevi v 20. kolu italijanske A-1 in A-2 lige

Brezupna naloga Tržačanov, Goričani favoriti

Drevi bodo igrali 20. kolo v italijanski A-1 in A-2 ligi.

V A-1 ligi bodo košarkarji tržaškega Stefanela pred brezupno nalogo. V Milanu se bodo namreč spoprijeli z vodilnim Simacom, ki je doslej izgubil le eno srečanje, v nedeljo pa je, čeprav je igral brez Meneghina, slavil zmago kar sredi Turina proti Berloniju.

Čeprav je v športu in zato tudi v košarki vse mogoče, zares si ne moremo zamisliti, kako bi lahko tržaški košarkarji drevi poskrbeli za presečenje. V nedeljo so v domačem srečanju proti moštvu Cantine Riunite zapustili zelo bled vtis. Upajmo le, da bodo Tržačani danes zaigrali nekoliko bolje in s tem tudi dobili novega samozaupanja za nadaljnja srečanja.

Drevišnji spored (20.30)

Simac Milan - Stefanel Trst; Mobilgirgi Caserta - Berloni Turin; Scavolini Pesaro - Arexons Cantù; Cantine Riunite Reggio Emilia - Granarolo Bologna; Opel Reggio Calabria - Silverstone Brescia; Benetton Treviso - Livorno; Bancoroma Rim - Mulat Neapelj; Divarese - Marr Rimini.

Po lepem uspehu v gosteh proti Sangiorgeseju bo goriški Segafredo drevi igral doma proti moštvu Pepperja iz Mester. Goričani so v tem srečanju favoriti. Z novima točkama pa bi se pomaknili še više na lest-

vici in se tako vključili v sicer oster boj za napredovanje v višjo ligo.

Drevišnji spored (20.30)

Segafredo Gorica - Pepper Mestre; Yoga Bologna - Fantoni Videm; Cortan Livorno - Fabriano; Sangiorgese Porto San Giorgio - Mister Day Siena; Giomo Benetke - Fermi Perugia; Liberti Firenze - Ippodromi d'Italia Rieti; Jollycolombani Forli - Rivestoni Brindisi; Annabella Pavia - Filanto Desio.

Strelci B lige: Marko Ban še naprej drugi

Kljub temu, da je v Vareseju dosegel le 17 točk, je Jadranov košarkar Marko Ban še vedno na drugem mestu lestvice najboljših strelcev B lige. Vodi seveda Boni (Panapesca), ki pa je v nedeljo dosegel »le« 21 točk.

LESTVICA STRELCEV: 1. Boni (Panapesca Montecatini) 503; **MARKO BAN (JADRAN)** 403; Della Fiori (Cagiva Varese) 384; Maguolo (Panapesca Montecatini) 379; Bessi (Faciba B. Arsizio) 378; Sciacca (Faciba B. Arsizio) in Massetti (Ecocementi Ferrara) 367; Turel (Castor Pordenon) 365; Lana (Teorema Arese) 227.

Košarka: sinoči v 1. jugoslovanski ligi

Poraz Smelta Olimpije

Šibenka - Smelt Olimpija 93:86 (40:44)

SMELT OLIMPIJA LJUBLJANA: Vujaković, Zdovec, Polanec, Subotić 25, Hauptman 9, Todorović 2, Tovorinik, Djurišić 6, Kotnik 22, Kovačević 20.

ŠIBENIK — V sinočnjem, 17. kolu prve jugoslovanske lige so košarkarji ljubljanske Smelt Olimpije izgubili v Šibeniku in tako še naprej ostajajo predzadnji na lestvici.

Ljubljancani so v prvem delu srečanja dobro igrali in bili tudi zaslužen v vodstvu. V drugem polčasu pa so domačini z dobrim »pressingom« onemogočili gostujoče »beke«, centri niso prejeli uporabnih žog in tako je bil poraz neizbežen.

V včerajšnjem derbiju kola je zagrebška Cibona tudi brez Dražena Petrovića zmagala v Zadru in je še nepremagana na vrhu lestvice.

IZIDI 17. KOLA

Zadar - Cibona 87:94 (42:58); Jugoplastika - Bosna 103:77 (51:44); Šibenka - Smelt Olimpija 93:86 (40:44); Partizan - Rabotnički 124:85 (56:44); Budućnost - Sloga 90:80 (43:38); Borac - C. zvezda 98:90 (46:40).

LESTVICA

Cibona Zagreb 34; Zadar in Budućnost Titograd 22; Partizan Beograd 20; Šibenka Šibenik 18; Jugoplastika Split, C. zvezda Beograd in Bosna Sarajevo 16; Borac Čačak 14; Rabotnički Skopje 10; Smelt Olimpija Ljubljana 9; Sloga Kraljevo 6.

Guidina dal Sasso prva tudi v teku na 10 km

SAPPADA — Guidina dal Sasso je osvojila državni naslov v smučarskem teku tudi na 10 km (zmagala je že na 20 km). Druga je bila Manuela Di Centa, tretja pa Paola Pozzoni.

3. AL: v znamenju naših enajsteric

Krasovi nogometaši so v nedeljo v 3. AL zanesljivo v gosteh premagali moštvo Campanelle (na sliki akcija s tega srečanja) in so sedaj skupno s Primorjem na vrhu prvenstvene lestvice. Primorec pa je tretji. Torej premoč naših ekip v tej skupini

zvonko simoneta o ženski namiznoteniški a ligi

Krasovke računajo na pomoč svoje publike

V tretjem kolu povratnega dela ženskega namiznoteniškega prvenstva je Kras Globtrade na domačih tleh odpravil ekipo Cocaglia s 4:1. Pred tekmo so bili v Krasovem taboru upravičeno zaskrbljeni nad izidom tekme, ker je bila Miličeva ves teden v postelji z gripo, Sedmakova pa je imela hude bolečine v hrbtu, kar se je poznalo tudi na tekmi in poleg tega je bila Ukmarjeva s šolo na snegu. Miličeva in tovarišice so se zavedale važnosti tekme in kljub težavam osvojile srečanje.

Cocaglio se je predstavil v običajni postavi in nudil močan odpor slovenskim igralkam. To pa je povečalo zanimanje za končni izid in športni užitek za namiznoteniške

sladokusce je bil zagotovljen. Škoda le, da je tej zanimivi tekmi sledila maloštevilna publika.

Tudi tokrat se je izkazala s svojo igro Bernardičeva, ki je dokazala, da je steber ekipe. Presenetljivo dobro je igrala Sonja Milič, ki je po treh setih lepe igre odpravila »penholderco« Andreonejevo in kot nam je izjavila pred tekmo samo, je imela izreden občutek za njen slog igre. Največji strah pred tekmo pa smo imeli za nastop Sedmakove, ki v zadnjem času igra zares odlično (spomnimo se zmage proti Busnar-dovi), vendar so ji bolečine v hrbtu onemogočile izvajanje njenih različnih »top-spinov« in predvsem ključnih udarcev. Vseeno je Damjana odlično opravila svojo nalogo in bila že na pragu lepe zmage, ko je v končnici tretjega seta klonila pred nasprotnico na razliki. Ta tekma pa jo je toliko »zmučila«, da je zapro-

sila trenerja Miličeva za zamenjavo v sicer standardnem paru z Bernardičevo. Tako ni preostalo Miličevi drugega kot da sama stopi za zeleno mizo z Jasno.

Kras je tako z novima točkama še utrdil drugo mesto na lestvici, ker je Stetan Neapelj doma izgubil proti ekipi iz Verone.

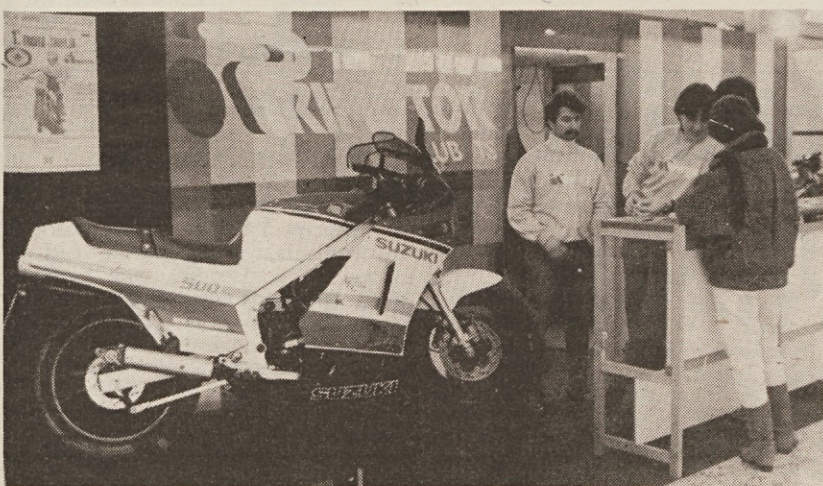
Prihodnjo soboto bo Kras Globtrade gostil nevarno ekipo iz Maratee. Krasovim dekletom želimo, da bi v tem tednu okrevale in osvojile ponovni važni točki. Za to tekmo bo zelo važna prisotnost publike.

IZIDI 10. kola: Kras Globtrade - Cocaglio 4:1; Maratea - Recoaro 4:3; Barcellona - Vigor 1:4; Stetan Surgelati Arena 1:4.

LESTVICA: Surgelati Arena 20; Kras Globtrade 18; Stetan Neapelj 14; Recoaro Bocen, Maratea in Cocaglio 8; Vigor Terni 4; Barcellona 0.

Veliko zanimanja tudi na Motor Showu

Primotor klub se vse bolj uveljavlja

Na razstavi Motor Show, ki se je te dni zaključila v Trstu, je veliko zanimanja pritegnil stand Primotor kluba. Stand je prikazoval tri različne dejavnosti motokluba; turizem, tekmovalno dejavnost in zbiranje starih motorjev. V okviru novoustanovljene sekcije ljubiteljev »veteranov« je Primotor klub razstavil nekaj starih motorjev, last

svojih članov. Eden izmed motorjev je bil celo iz leta 1926.

Nova sezona 1986 bo posebno plodna za Primotor klub, kolikor je ravno te dni začela delovati ženska sekcija in to celo na dirkalni ravni. Klub je izkoristil priložnost Motor Showa za predstavitev motorja, s katerim bo letos Danilo Štoka tekmoval za itali-

jansko hitrostno prvenstvo (kat. F1 750 ccm). Štoka, ki bo treninge na Grobniku nad Reko začel v drugi polovici tega meseca, se bo udeležil tudi treh tekem za svetovno prvenstvo. Seveda bo svojo izkušnost posredoval tudi mlajšim članom, katere bo treniral. Mlajši člani bodo nastopali v kategorijah za serijske motorje. Letošnji dirkalni motor Danila Štoka, ki je adaptiran na šasijsko šegale, je pripravila dirkalna delavnica Mosport.

Barve Primotor kluba na najbolj znanih italijanskih in evropskih dirkališčih bo branil tudi Enzo Chiappello. Tretji tekmovalac je Sergio Bertocchi (Archimoto), ki podobno kot Chiappello ni imel sreče v lanskem sezoni, saj sta se oba ponesrečila med dirko v Rimu. Prva tekma italijanskega prvenstva bo 16. marca v kraju Misano Adriatico.

Celotno delovanje kluba je izredno pohvalil predsednik italijanske motociklistične zveze Francesco Zerbi, ki je obiskal stand Primotor kluba in se skupaj z deželnimi delegati CONI srečal s predsednikom ZSSDI Odom Kalamom in predsednikom Primotor kluba Marijanom Semcem.

V ženskem odbojarskem prvenstvu under 18

Friulexport ostal nepremagan do konca

FRIULEXPORT — LE VOLPI 3:0 (15:1, 15:1, 15:2)

FRIULEXPORT: Ušaj, Umek, Foraus, Zerjal, Pertot, Ukmar, Venier, D'Ambrogio, Garbini.

V tekmi, ki ni odločala več o ničemer, je združena mladinska ekipa Friulexport z lahkoto odpravil slabe nasprotnika Le Volpi. O tekmi kot taki ni kaj povedati, saj je bila le-ta pravi monolog Friulexporta in zato je bila tudi igra razen dveh napadalnih akcij združene ekipe nasploh nezanimiva. (M. Kalce)

OSTALI IZIDI 14. KOLA: Volley 80 - OMA Armes 2:3, Virtus - Kontovel Electronic Shop 3:0, Breg - Sokol 3:0. KONČNA LESTVICA: Friulexport 28, Breg 24, OMA Armes 16, Sokol in Virtus 14, Volley 80 6, Kontovel Electronic Shop 4, Le Volpi 2.

UNDER 16 ŽENSKÉ

BOR — SLOGA B 2:0 (15:9, 15:8)

TRAJANJE SETOV: 23 in 19 min. BOR: Bandi, Knez, Sancin, Superina, Leghissa, Mauri, Pernarčič.

SLOGA B: Ciacchi, Marucciei, Škerk, Fabrizi, Gregori, Foschini, Lupinc, Čufar, Citter, Paulina, Hrovatin.

Prvi set je bil v začetku izenačen, nato pa so borovke s servisi strle odpor slogašic. Drugi niz je bil v začetku prav tako izenačen, zaradi slabega sprejema slogašic, pa so borovke zlahka prišle do zmage. (C. Bandi)

UNDER 18 MOŠKI

NPT — SLOGA 0:3 (10:15, 12:15, 9:15)

SLOGA: Čač, Gulič, Hrovatin, Kerpán, Komar, Sain, Tavčer.

Slogaši so tudi v svojem zadnjem nastopu v tem prvenstvu zabeležili gladko zmago in tako osvojili drugo mesto na lestvici za letošne nepremagljive Interjem 1904, proti kateremu so obakrat izgubili. Nekoliko ne pričakovano so v povratni tekmi klonili tudi proti Prevenireju, v vseh ostalih srečanjih pa so slavili s 3:0.

UNDER 18

ZARJA — ZAULE 1:1 (0:1)

STRELEC ZA ZARJO: Žagar v 65'. ZARJA: Zettin, Leban, Ferluga, Kralj, Borelli, Zerbo, Schillani, Razem, Kalc, Žagar, Carli, Zeugna in Tomec.

Neodločen izid je gotovo pravičen rezultat tekme saj je vsaki ekipi v bistvu pripadal po en polčas. V prvem polčasu so se izkazali gostje s hitro igro, predvsem v napadu, in zasluženo prešli v vodstvo. V drugem polčasu pa so zarjani igrali kot prerojeni in takoj izenačili. (P. B.)

OSTALI IZIDI: San Luigi - Fortitudo 4:0, Costalunga - Sant'Andrea 0:1, Roianese - Supercaffè 0:1, Opicina - San Sergio 3:2, Olimpia - Montebello 6:3, Domio - San Marco 1:3, Edile Adriatica - Campanelle 2:0.

LESTVICA: Edile Adriatica 28, Supercaffè 27, Opicina 24, Zaule 19, San Marco in San Luigi 18, Costalunga, Olimpia in Fortitudo 17, San Sergio 16, Sant'Andrea 15, Domio in Campanelle 12, Montebello in Roianese 11, Zarja 8.

NARAŠČAJNIKI

SKUPINA A
BREG — SERVOLA 4:1 (2:0)
STRELCI za Breg: M. Tamaro 2, Švara 1, De Franceschi 1.

To je še toliko pomembnejše, če pomislimo, da so vsi igralci letnika '69 ali mlajši, kar pomeni, da bodo z isto ekipo nastopili v tem prvenstvu tudi v prihodnji sezoni. (Inka)

VOLLEY CLUB — BOR 0:3 (6:15, 3:15, 1:15)

BOR: Metton, D. in E. Starc, Jablanšek, Sedmak, Cappellini, Marega, Knez.

Borovci so odlično sklenili prvenstvo z zmago v pičlih, tridesetih minutah na račun šibkega nasprotnika, ki so ga povsem nadigrali. Privoščili so si vrsto fines in nasprotniki, ki se sploh niso upirali, so jih lahko samo občudovali, točke pa so nizali samo zaradi predrznosti borovcev. (A. S.)

OSTALA IZIDA 14. KOLA: Prevenire - Inter 1904 3:1, Rozzol - CUS 1:3. KONČNA LESTVICA: Inter 1904 26, Prevenire in Sloga 22, Bor 18, NPT 12, CUS 8, Lib. Rozzol 4, Volley Club 0.

UNDER 16 MOŠKI

BOR — LA MARMOTTA 2:0 (15:1, 15:0)

BOR: Marega, Jercog, Starc, Blašič, Hmeljak in Švab.

To je druga zaporedna zmaga »plaviv«, ki so še nepremagani. Nasprotnik jim sploh ni bil kos, saj je celo grešil pri serviranju, v drugem nizu pa naši niso niti opravili popolne rotacije mest, saj se je niz prej končal. (A. S.)

Vesna Lutman znova zmagala

V okviru meddeželnih tekmoval, ki se v tem času vrstijo v raznih krajih severne Italije, so lokostrelci briškega društva Naš prapor ponovno dosegli dobre rezultate. Med vsemi pa se je tudi tokrat izkazala Vesna Lutman, bivša državna prvakinja mladinskih iger, ki je zasedla prvo mesto v svoji kategoriji. Sicer so tudi drugi tekmovalci Našega prapora v Spilimbergu dosegli dobre uvrstitve. Med mladinci je bil David Coceani 3., njegov brat Aleksander pa 6. Diego Makuc je tokrat dosegel najboljši osebni rezultat v tej sezoni, ekipa briškega društva (Benjo Vižintin, Milovan Lutman in Diego Makuc) pa se je uvrstila na 10. mesto.

Rokomet: Kras Trimac praznih rok

Kras Trimac — Pallamano Pordenone 29:36 (16:18)

KRAS: Klinc, Gruđen, J. Milič, Marocelli (1), Simoneta (5), M. Milič, Predonzani, Košuta (3), Grilanc (1), Raseni (19).

Krasovi mladinci so proti Pordenonu izgubili z veliko razliko. Rezultat sam pa ne daje jasne slike o poteku tekme. Krasovci so igrali dobro, predvsem s tehnično plati, telesno pa nasprotniki niso bili enakovredni. Poznala se je tudi odsotnost Bettocchia in Kralja, tako da je Kras praktično igral brez levega krila.

Pri krasovcih gre vsekakor pohvaliti vse igralce, zlasti pa Rasenija, ki je dosegel rekordno število zadetkov.

Danes se bo nadaljevalo tudi prvenstvo naraščajnikov. Kras Trimac bo igral ob 18.30 proti Virtusu iz Trsta. Tekma bo v kulturno-športnem centru v Zgoniku. (Andrej Budin)

naši nogometaši v mladinskih prvenstvih

BREG: Cottar, Bandi, P. Tamaro, Sandin, Bevk, Albino, Slavec, M. Tamaro, Hervat, De Franceschi, Švara (Paiano), Zahar, Bonzanini, Starec.

Čeprav so Brežani visoko zmagali, so s prikazano igro razočarali. Igrali so raztrgano in individualno. Nasprotnik je bil zelo slab, tako visokega poraza pa si ni zaslužil. Upajmo, da bodo naši v prihodnje bolj skupinsko igrali, kot sicer tudi znajo.

Od posameznikov bi pohvalili Renata Bandija. (M. Š.)

OSTALA IZIDA: Montebello - Campanelle 10:1, Chiabola - Fortitudo 0:3.

LESTVICA: Domio 22; Fortitudo 16; Muggesana 14; Montebello 11; Breg 10; Campanelle 7; Chiabola 5; Servola 3.

SKUPINA B

S. LUIGI — KRAS 0:1 (0:1)

STRELEC: Alan Škabar v 9. min. KRAS: Kočvar, Grgič, Mesar, Černe, Ferluga, Leone, Alan Škabar (Dragoni), Kavalič, Žagar, Umek, Šuc (Milič).

Proti še nepremagani ekipi S. Luigi je Kras izbojeval izredno dragoceno zmago. Po mnenju trenerja

Adamiča se niso krasovci še nikoli tako potrudili. Pravokotnik pri Sv. Alojziju je bil bolj podoben komaj preorani njivi kot nogometnemu igrišču. Tekma je bila zato na nizki tehnični ravni. Igra je bila precej izenačena z nekaj zamujenimi priložnostmi na obeh straneh. Gostom je uspelo s pametno igro do konca ohraniti prednost zadetka, ki je padel že na začetku srečanja. Krasove barve je prvič, toda uspešno, branil Aljoša Milič, ki je vstopil v zaključnem delu tekme. (R. B.)

LESTVICA: San Vito 17; San Luigi in Kras 16; Opicina 15; Costalunga in Olimpia 11; Sant'Andrea 7; C GS 4, Sant'Anna 3.

NAJMLAJŠI

SKUPINA A

OLIMPIA — BREG 3:1 (2:1)

BREG: Gigliano, Buzzi, Ota, C. D'Azzara, Zupin, Kozina, M. Gombač, P. D'Azzara, Cah, Crevatini, R. Gombač (Majovski, De Grassi).

Naši si tako visokega poraza niso zaslužili. Domačini so dosegli gol takoj v začetku tekme. Brežani so reagirali in napadali, nevarno pa so

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP — DOM 69:71 (38:37)

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP — A. Pertot 2, Pupulin 4, Pertot 15, Cunja, Danieli 3, Brischia 9, Emili 19, Bogatec, Stanissa 16.

DOM: Corsi 20, Kocjančič 8, Orzan 25, Košuta 8, Cubrillo, Brinelli, Romano 10.

Okrnjena ekipa Kontovela je na domačem igrišču izgubila proti groškemu Domu. V začetku prvega polčasa so domovci prevzeli vodstvo, nato pa so domačini nadoknadili zamujeno in prešli v vodstvo.

V drugem polčasu sta si bili ekipi povsem enakovredni in tako se je tekma odločila le v zadnjih minutah, v katerih si je Dom pridobil nekaj točk prednosti in jih obdržal do konca. Pohvaliti je treba vso ekipo Kontovela zaradi požrtvovalnosti, pri Domu pa se je izkazal Orzan. (D. Demitrij)

BOR — BARCOLANA B 88:63 (33:33)

BOR: Peršič 3 (1:2), Jogan, Vecchiet 2, Smotlak 6 (2:5), Štefan Semen 15 (1:8), Kovačič 8, Volk 17 (2:2), Pieri 26 (6:8), Petaros 5 (1:2), Kralj 2.

Borovi mladinci so proti slabi ekipi Barcolane B stopili na igrišče popolnoma nemotivirani, tako da se je prvi polčas zaključil celo pri neodločenem izidu. Čeprav se nivo igre ni izboljšal niti v drugem polčasu, so plavi vseeno visoko slavili zmago. Zaskrbijo jo je vsekakor odnos, ki so ga na tej tekmi prikazali vsi tisti igralci, ki nastopajo v članski ekipi. (Vato)

NARAŠČAJNIKI

BOR ADRIAMPEX — FERROVIARIO 78:54 (40:22)

BOR ADRIAMPEX: Simonič 6 (4:6), Pertot 2 (0:1), Krasna 24, Škerk 19 (3:6), Sestan 2, Acerbi 8 (2:2), Smotlak 17 (3:11).

Borova okrnjena postava je že na začetku prevzela vodstvo in ob koncu prvega polčasa vodila z 18 točkami prednosti.

V drugem polčasu so borovci slabše branili in Ferroviario se je približal na 12 točk. Odtlej so naši igrali bolj zagrizeno in prednost povečali na 22 točk in tudi osvojili tretjo tekmo povratnega kola prvenstva naraščajnikov. Za dobro igro je treba pohvaliti Krasno, ki je redno zadeval koš, a tudi Simoniča, ki je borovce dobro vodil k zmagi. (Acerbi)

SOKOL — SGT 58:115 (24:53)

SOKOL: Tinta, Gerli 2, Šuligoj 12 (0:1), Tence, Stanissa 15 (1:5), Paulina 21 (1:3), Pizziga, Bogatec 2, Lessorza 6, Sosič.

Sokolovci so se enakovredno borili le v prvih osmih minutah igre, narkar je prišla do izraza premoč prvo-uvrščene ekipe na lestvici. Vsekakor bi morali naši igrati bolj zbrano predvsem v napadu, kjer so bili vse preveč pomanjkljivi. V prvem polčasu se je v obrambi odlično upiral Sosič, žal pa je moral že v 18. min. na klop zaradi pete osebne napake.

Drugi polčas je bil podoben prve- mu, na dan pa je prišla tudi prevelika utrujenost zaradi hitrega tempa igre, ki so ga vsilili gostje. Tokrat je v režiji dobro opravil svojo nalogo Stanissa. (A. Pupis)

DEČKI

BOR ADRIAMPEX — INTER 1904 121:62 (53:26)

BOR ADRIAMPEX: Prelec 3 (1:2), Danieli 16 (2:4), Berdon 19 (3:6), Arena 28 (4:6), Oberdan 24 (3:6), Ster-

Košarka: proti Kontovelu Electronic Shop

Domu derbi mladincev

ni 10 (2:3), Presel 5 (1:2), Bajc, Ažman 6, Paulica 10.

TRI TOČKE: Oberdan.

Borovi dečki so z lahkoto dosegli peto zaporedno zmago. Nasprotniki so se enakovredno borili le v prvi četrtini igre, nato so »plavik stisnili zobe in z zanesljivo obrambo ter hitrimi protinapadi spravili rezultat na varno.

Vsi igralci so dobro opravili svojo nalogo. Arena je solidno skakal pod obema košema, Danieli je vodil ekipo v napadu in Oberdan je odlično branil nasprotnikovega najboljšega košarkarja Pozzecca, ki je v vsej tekmi dosegel le 7 točk. Poleg njih bi omenili še presenečljivega Sternija in v napadu iznajdljivega Berdona. V naslednjem kolu bodo borovci počivali, nato pa se bodo spoprijeli z močnim Don Boscom. (Luka Furlan)

1. MOŠKA DIVIZIJA

PREVENIRE — SOKOL 64:51 (25:17)

SOKOL: P. Buzan 8, D. Buzan, Pahor 2, Ridolsi, Klanjšček 15, Žbogar, Devetak 15, Terčon 4, Vidoni, Pupis 7.

Sokol letošnjega prvenstva ni začel na ravno najboljši način, saj ga je porazila povprečna tržaška ekipa Prevenire. Nabhrežinci so igrali spremenljivo, še zlasti pa so odpovali v prvem polčasu. Tedaj jim v napadu ni šlo od rok, tako da so po prvih dvajsetih minutah igre zbrali skromnih 17 točk. Na srečo niti Tržičani niso blesteli in Sokolu je tako uspelo obdržati stik z nasprotnikom.

Niti nadaljevanje se ni pričelo najbolj obetavno za goste, ki so po štirih minutah že zaostajali za 16 pik. Z uspešnimi menjavami obrambe je Sokol le nadoknadil zamujeno in se kmalu približal na 6 točk. Na žalost pa več ni zmožel. (M. Terčon)

MINIBASKET

TURNIR ZINI-ROSENWASSER

BOR — DON BOSCO 23:55 (10:27)

BOR: Filipčič, Bandi 2, Ferluga 2, Hervatin, Martinolich 2, Vodopivec 7, Possega 6, Giacomini, Turk 4, Poropatti.

V prvih dveh četrtinah so se borovci kar solidno upirali nasprotniku, ki pa jih je v nadaljevanju nadigral. Don Bosco je bil objektivno močnejši in kljub vsej dobri volji mu naši niso bili več kos. (I. Žerjal)

obvestila

ŠD BREG

obvešča, da bo vpisovanje za pokal Skdanc, ki bo v Ravasclettu, vsak dan do 12. t.m. od 20. do 21. ure na sedežu društva. Ker nedeljski izlet odpade, ŠD Breg vabi tečajnike in izletnike, da ponovno potrdijo svoj vpis.

SPDT

obvešča, da se danes na liceju »F. Prešeren« ob 21.00 nadaljuje predsmučarska in rekreacijska telovadba SPDT.

MEBLO

sporoča, da bo odhod avtobusa za pokalno tekmo v Nervoso v četrtek, 6. 2., ob 16.45 s Trga Oberdan, ob 17.15 pa iz Sesslana.

ŠD SOKOL IN SKD I. GRUDEN

sklicujeta REDNI OBČNI ZBOR, ki bo v petek, 7. februarja, ob 20.00 v društvenih prostorih. Dnevni red: poročila, volitve novih organov, razno.

ŠPORTNA ŠOLA TRST

sporoča, da se bo plavalni tečaj na Al-turi začel danes, 5. februarja, ob 15.30.

V začetku tekme bi lahko Primorje dvakrat prišlo v vodstvo. Žal mu to ni uspelo. Solidni Tržičani so proti polovici drugega polčasa povedli. Prosečani so dobro reagirali in z nekaj sreče bi lahko tudi premagali domačega vratarja. (Š. M.)

OSTALI IZIDI: Campanelle - San Pito odl., Opicina - Portuale 0:6, San Giovanni Campi Elisi 4:0, počitek CGS.

LESTVICA: Giarizzole 21, San Giovanni 19, Portuale 18, CGS in Primorje 12, Campi Elisi 8, Opicina 5, San Vito 4, Campanelle 3.

NA GORIŠKEM

GRADESE — MLADOST 1:1

STRELEC ZA MLADOST: Tomšič. MLADOST: Gergolet, Quinzi, Spacal, Lakovič, Tomšič, Šviligoj, Narduzzi, Devetak, D. Lakovič, R. Devetak, Tonzar.

V prvem srečanju povratnega dela prvenstva najmlajših je Mladost igrala neodločeno v Gradežu. Slovenski fantje so takrat igrali precej ne-zbrano in so domačinom dovolili več prostosti kot običajno. Po prednosti, ki jo je Mladost dosegla v uvodnih minutah srečanja, so njeni igralci precej popustili in dovolili Gradežu, da je izenačil. (P. M.)

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir; v SFRJ številka 50.000 din, naročnina za zasebne mesečno 350.000, letno 3.500.000, za organizacije in podjetja mesečno 500.000, letno 5.000.000, letno nedeljski 1.200.000 din.

Plačilo tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 50101 603 45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglosi 3.350 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglosi 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20% IVA 18%. Osmrtne, zahvale in sožalja po formatu. Oglosi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix. 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

5. februarja 1986

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Najpomembnejši ameriški branik v Tihem oceanu

Filipini: otočje kot sod smodnika ob rastoči grožnji vietnamizacije

Strahoten umor v Rimu

RIM — Včeraj pred zoro je v Rimu strahotno končal svoje življenje med zobmi za mletje smeti tovarnjaka mestne čistoče 47-letni Simon Matteucci, prestopnik iz Marseilla, ki je bil znan tudi italijanskemu sodstvu zaradi pretepov, nasilja in upiranja varnostnim silam.

Do tragedije je prišlo ob 3.30 na Trgu San Marcello, ko se je Matteucci baje sprl s tremi Španci, s katerimi je prej popival v neki pivnici. Trojica je baje Matteuccija najprej pretepla in ga nato živega vrgla v odprtino za mletje smeti tovarnjaka mestne čistoče. To vsaj trdijo preiskovalci, ki so trojico Špancev že aretirali. Tragediji ni prisostvoval nihče, saj so se pometalci oddaljili, da bi pobrali posode za smeti. Le šofer, ki je ostal v kabini, je nenadoma opazil, da se je mehanizem za mletje smeti ustavil. Ko ga je šofer pregledal, je z grozo opazil med zobmi zagazeno truplo. Na njegove klice so priskočili pometalci, vzvratno zavrteli mehanizem, a za Matteuccija ni bilo več pomoči. Tako so poklicali policijsko izvidnico, da je preiskava nemudoma stekla. Po zaslišanju taksistov, čuvajev parkirnih prostorov in ponočnjakov so preiskovalci dospeli do pivnice na Trgu Santi Apostoli in od tod do treh Špancev, ki jih sedaj dolžijo strahotnega umora. Lastnik pivnice je namreč potrdil, da je Matteucci zapustil njegov lokal prav v spremstvu treh osumljencev.

MANILA — Še nikoli prej kot pred sedanjimi predsedniškimi volitvami niso bili Filipini v ospredju zanimanja zahodne javnosti kot v teh zadnjih tednih ko postaja vedno bolj očitno, da bi ta otoška država lahko končno obrnila stran svoje tragične zgodovine. »Filipini: otočje kot sod smodnika«, »Filipini kot Iran in Vietnam«. Taki in podobni naslovi na ameriških in zahodnih časopisih pa dajejo vtis, da bo ta nova stran krvava, da je Marcosov režim že tako vkleknjen v lastne sponke korpucije, političnega nasilja, avtoritarizma in gospodarske zavoženosti, da ne bo dopustil sprememb.

O Filipinih smo v teh dneh slišali in brali ogromno. Iz vsega tega bomo skušali izluščiti nekaj bistvenih postavk, da nam bo do razumljivejša sedanja dogajanja in da nas ne bo presenetil morebitni razplet ali zaplet po predsedniških volitvah. Filipini so otoška država, saj so sestavljeni iz 7000 otokov, od katerih je obljudenih le 900, kar 90 odstotkov ljudi pa živi le na 11 največjih otokih. Skupna površina vseh otokov znaša 300.000 kv. kilometrov, po zadnjih statistikah pa je na Filipinih živel 54.252.000 ljudi.

Filipine je »odkril« leta 1521 Magelan na svoji poti do Sundskih otokov in okoli sveta. Prav na teh otokih pa je Magelan padel v spopadu z domačini, otočje pa je v naslednjih letih prišlo pod špansko oblast vse do leta 1898, ko je v ameriško-španski vojni Španija izgubila Kubo in Filipine, ki so prišli

pod ZDA. Ameriška oblast je na Filipinih trajala z vmesno japonsko okupacijo do 12. junija 1946, ko so Filipini postali samostojna država, ZDA pa so si do leta 1991 izposlovali pravico do dveh vojaških oporišč, Clark in Subic Bay, ki sta največji ameriški oporišči.

Od dolge španske nadvlade so Filipini ohranili le pripadnost rimskokatoliški cerkvi, saj je katoličanov kar 84 odstotkov, španščina je v bistvu jezikovni relik. Če se torej v verskem in duhovnem življenju pozna španski vpliv, pa se je vse ostalo življenje amerikaniziralo, seveda v najbolj negativnih značilnostih. Stalna prisotnost kakih 18 tisoč ameriških vojakov, ki na Filipinih porabijo skupaj z najemninno za obe oporišči skoraj 600 milijonov dolarjev, je nedvomno globoko razrezala v družbeno stvarnost. Edina filipinska »industrija«, ki danes ne pozna recesije in krize, je tista, ki nudi ameriškim vojakom »prijetno počutje«. Prostitucija in trgovina z mamili cveteta ob tihi podpori režima. Vse drugo pa je v razsulu, saj ima država skoraj 20 milijard dolarjev dolga, da ne uspe plačevati niti pasivnih obresti. V državi ima v svojih rokah 30 odstotkov bogastva le 5 odstotkov bogatinov, 17 milijonov ljudi pa živi v popolni bedi. Nič čudnega torej, da ima maoistična gverila »Nova ljudska armada« vedno nove privrženice in da lahko Filipinom zagotovi miren razvoj le drastičen premik, v bistvu poraz Marcosovega »predsedniškega para«.

Ambiciozen načrt Carla Sagana

MOSKVA — Sovjetska tiskovna agencija TASS je včeraj posredovala izjavo ameriškega vesoljca in predsednika ameriškega planetarnega združenja Carla Sagana, ki je za ameriško revijo »Parade« napisal, da bi bila skupna ameriško-sovjetska ekspedicija na Mars »uresničljiva tako s političnega kot s tehničnega vidika«.

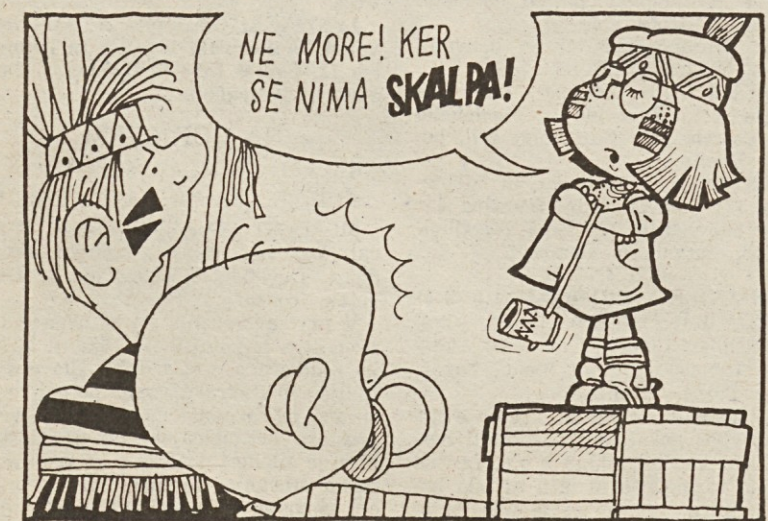
TASS je predvsem popodrtala tisto Saganovo izjavo, po kateri bi »uspeh misije postavil temelje uresničevanju trajnih človeških bivališč na Marsu in bi koristil miroljubnemu sodelovanju med ZDA in SZ«.

V vesoljskih poletih je po Saganovih besedah v rabi ista tehnologija, ki je prisotna v oboroževalni tekmi. Z lahkoto bi torej lahko preusmerili sedanje tehnološke napore iz orožja v vesolje. Polet na Mars bi po Saganovih besedah stal manj kot Reaganova militarizacija vesolja, stroške bi si delili obe državi.

Ameriški vesoljski pilot zato predlaga, da bi ZDA in SZ ponovno našle skupni jezik kot v drugi svetovni vojni in da bi združeno uresničile ta ambiciozni načrt. Obe državi sta navsezadnje že imeli tako sodelovanje, ko sta se v zemeljski krožnici leta 1975 združili vesoljski ladji »Apollo« in »Sojuz«.

Čenča

Jože Trobec
1.

Amerikanizacija v japonski prehrani

Japonski »kralj hamburgerjev« slavi izreden poslovni uspeh

TOKIO — »Po moji zaslugi so japonski otroci postali plavalasi,« trdi Don Fudžita 15 let po odprtju prve »hamburger-restavracije« na Japonskem. Predsednik »McDonald's Japan« slavi svoje zmagoslavje brez zadrege in lažne skromnosti v evforičnih tonih in s precejšnjo mero humorja, ki je tako redek pri Japoncih.

»Bil sem deček iz Osake. Svetovali so mi diplomatsko kariero zaradi podeželskega naglasa. Postal pa sem glavni carstva okroglega, z mesom obloženega kruha, prave revolucije za deželo riža in surovih rib. V mladosti sem mnogo potoval, a sem se vedno izogibal srečanju z Japonci. Imeli so tako bolezenski videz, majhni, negotovi, brez dostojanstva. Če so taki, sem pomislil, je krivo dejstvo, da niso 300 let jedli mesa, odkar se je v 16. pa do 19. stoletja v eri Tokugava Japonska zaprla vsem tujim vplivom. Tedaj sem sklenil: da se izboljšajo, potrebujejo govedino, morajo se torej internacionalizirati, potrebujejo torej hamburgerje. Danes je japonska fizična zunanost v svetu kompetitivna, postali so torej plavalasi.«

Plavalasi Japonci so še vedno redkost, a te provokativne izjave Dona Fudžite zgovorno dokazujejo, da je zadnji hud udarec tradicionalni japonski prehrani. Ko je 20. julija 1971 v Tokiu odprl svojo prvo restavracijo, je marsikdo zmajal z glavo in mu obetal klavni polom. Štiri leta pozneje je prekoračil mejo 10 milijard jenov (500 milijonov dolarjev), njegova japonska podružnica ameriške hiše »McDonald's« pa je bila prva japonska veriga restavracij, ki je leta 1984 prekoračila mejo 100 milijard jenov

letnega zaslužka (5 milijard dolarjev). Uspeh pa se nadaljuje. Lani je tako Fudžita vnovčil 118 milijard jenov, imel je že 532 prodajnih centrov. V njegovih restavracijah so ocvrli kar 60 odstotkov vsega krompirja in spekli 12 odstotkov vsega mesa, ki ga iz tujine uvaža Japonska.

Letos bo »kralj hamburgerjev« skupaj s svojo šestdesetletno rojstva praznoval tudi odprtje 600. restavracije. Vsako nedeljo se z zadovoljstvom smeje ob pogledu na brhka dekleta, ki se s snežnobelimi zobmi lotevajo njegovih »Big Mac« in pazijo, da ne bi z omako zamazale svojih tradicionalnih kimon.

Kako si lahko torej razložimo tak poslovni uspeh v državi, kjer je hrana predvsem paša za oči, obed pa poteka po pravem tradicionalnem ritualu. Fudžita trdi, da je vse to rezultat strateške lokacije okrepčevalnic, pametna reklama ob spoznanju tehnološkega napredka in postopne amerikanizacije sveta. »Nuditi 45 gramov govedine v 17 milimetrov debelem kruhu ob 16,7 stopinje celzija«, to je Fudžitov recept uspeha. Obenem pa je treba po mnenju japonskega »kralja hamburgerjev« upoštevati japonski »čut manjvrednosti« in »navdušenje nad tujino«, ne da bi to dregnilo ob prirojeno in protislovno ksenofobijo.

Fudžita se torej ima za cesarja Meidži hamburgerjev. Kot je ta cesar pred 110 leti odprl vrata tujemu vplivu na Japonskem tako je Fudžita odprl vrata ameriškem hamburgerju. Sovražnikov nima razen italijanske pice, ki pa na njegovo srečo ni še prodrla na Japonsko.

V BRAZILIJ SE JE ZAČELO VSAKOLETNO PUSTNO NORENJE

SAO PAULO — V Braziliji se je že začelo pustno norenje s plesi, slavljenjem in pustnimi povorkami. Na inflacijo, revščino in kriminal so začasno pozabili v izbruhu naravnega, a tudi umetnega veselja. Celo predsednik republike Jose Sarney je navedel, da bo sporočil zamenjave v vladi šele po 15. februarju, da ne bi skalil »pustnega rajanja kakemu ministru«, ali bolje rečeno, kakemu bišemu ministru.

Rio de Janeiro je kot vedno središče brazilskega pusta. Hoteli so že natrpani s tujci, po ulicah pa so v teku priprave za nedeljsko in ponedeljkovo povorko. Povsem razumljivo so se cene bliskovito dvignile.

V vsem tem veselju pa so varnostne sile okrepile budnost. Med brazilskim pustom namreč skokovito naraste kriminal. Ropi, posilstva, umori so namreč na dnevnem redu. Letos pa se bodo vsestransko potrudili, da bi te negativne pojave vsaj omilili, saj je to prvi pust v »svobodi«. In prav te, ma svobode bo po vsem sodeč glav-

no gibalo letošnjega brazilskega pusta. Ne pa samo politične svobode, temveč tudi premostitev vseh tistih ovir, ki jih je postavljala diktatura. Če torej lani ni smela televizija posneti razgaljenih pustnih šem, bodo bržkone letos to nadoknadjili.

Ob vsem tem pa se marsikdo sprašuje, kakšna bo streznitev, ko se bodo Brazilci ponovno spoprijeli z inflacijo in s težkim gospodarskim položajem. Najmanj kar jih čaka, je hud maček in težak glavobol.

Obmejni incident

BANGKOK — Guverner vzhodne tajске pokrajine Ratchani Danai Ket-siri je včeraj sporočil, da je predvčerajšnjim vdrla na tajsko ozemlje neka laoska enota, ki je odprla ogenj iz avtomatičnega orožja proti skupini hiš na bregu reke Mekong. Ubityh je bilo pet oseb, med katerimi štirje laoški begunci in neki tajski državljani.

Po trditvah guvernerja je tajska vojska sedaj v stalni pripravljenosti, da bi zavrnila morebitne nove napade laoskih enot, ki skušajo onesposobiti in likvidirati režimske nasprotnike, ki so se zatekli na tajsko ozemlje.

SLOVENIJALES

DOMA
IN V SVETU
DOBRO POZNAN